1856. DRIE EN DERTIGSTE JAARGANG. N°. 97.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag** De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2,30, buiten Assen franco per post *f* 2.45.

WOENSDAG 3 DECEMBER.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels **f 1.00** en voor elken regel meer **15** cent, behalve 35 cent zegelregt.

Zwolle den 22 November 1856.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie Overijssel,

Gelezen eene missive van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in het 4e district van den 7 dezer no. $^{2103}/_{5}$, houdende voorstellen ten aanzien van de sluiting der groote rijkswegen, mitsgaders van de pro inciale kunstwegen voor zware vrachten, gedurende den aanstaanden winter, wanneer die maatregel bij invallend dooiweder noodzakelijk wordt.

Gelet op de resolutie van Heeren Gedeputeerde Staten van den 20 dezer, 3e afdeeling, no. $^{4515}/_{2063}$.

Besluit

te bepalen:

1o. dat gedurende den naderenden winter, bij invallenden en doorgaanden dooi, de groote rijkswegen in deze provincie, mitgaders de provinciale kunstwegen, zullen worden gesloten voor alle vrachtwagens of andere middelen van vervoer, met meer dan vijfhonderd Nederlandsche ponden geladen, alsmede voor diligences voor meer dan negen personen, met welke laatstgemelde rijtuigen geene meerdere goederen mogen worden vervoerd, dan die welke het aan iederen passagier volgens het reglement vergund is met zich te nemen;

2o. dat de tolgaarders en andere beambten van het bestuur der wegen voor de stipte naleving van de gemelde bepalingen naauwkeurig zorg zullen dragen, wordende zij bij deze gemagtigd en gelast om gedurende den aanstaanden winter, telkens bij invallenden en doorgaanden dooi, op de eerste aanzegging van den betrokken opzigter der wegen, alle zoodanige rij- en voertuigen, waarvan zij bij gemis van weegbruggen de zekere overtuiging hebben, dat ze met meer dan het hierboven bepaalde gewigt zijn bevracht, of diligences voor meer dan negen personen ingerigt, niet te laten doorrijden, maar voor de zoodanige de tolboomen gesloten te houden, tot zoolang het te zware gewigt daarvan is afgenomen, hetwelk alsdan met afzonderlijke middelen zal moeten worden vervoerd;

3o. Enz.

De Commissaris des Konings voornoemd,
Bij deszelfs absentie:
Het Lid van Gedeputeerde Staten,
J. A. SANDBERG.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

1 Dec.

Zoo nevelachtig het in de natuur is — zoo somber is het ook in de politiek. Er is iets onbestemds, dat moeijelijk een naam is te geven. Frankrijk en Engeland zijn niet vertrouwelijk, zooals uit de pers is op te maken. De Engelsche, wij hebben het in het vorig Overzigt gezegd, wil heerschen en de Oostenrijksche leent zich tot eene echo van *John Bull's* bedreigingen. De Fransche *Constitutionnel* antwoordde hierop, en — nu zijn de poppen aan 't dansen! De Engelsche pers — 't gaat haar als den vorigen Sultan, die, 't was nog in betere dagen, altijd wilde geamuseerd worden, zonder zelf in 't minst amusabel te zijn — zag in de Fransche teregtwijzing een kwalijk verholen begeerte, om haar een bandje aan te leggen, en zij schreeuwt hierover wrake met groot geschreeuw — de *Times* boven allen uit. „Wat onze buitenlandsche politiek aangaat, zegt hij, zij zal gaarne alles *zijn* en *doen* wat van den trouwsten en hooghartigsten geallieerde mag worden geëischt, maar, wat ons binnenlandsch beheer betreft — dat is iets anders! Deze is heilig en onschendbaar, en Engeland zou liever alles willen toegeven, dan te dulden, om op Fransche manier te worden geregeerd.

„Wij weten wat ons de vrijheid van drukpers heeft *gekost* en wat zij ons *waard* is. Aan haar hebben wij de hartelijke vijandschap der despotische Regeringen te danken!

„Door haar zijn wij wat wij zijn, waren en zullen zijn, en waarlijk, wij hebben betere bewijzen van het nut der censuur noodig, eer wij ons leenen, om ons daaraan te onderwerpen."

En daar nu Frankrijk het eenmaal waagde, om op dat heilig kleinood van *John Bull* te wijzen, slaat de *Times* een blik achter de schermen van het hoogere maatschappelijk en ambtelijk leven in Frankrijk, en roept: „zie eens, hoe Frankrijk lijdt en kwijnt aan de gevolgen zijner speculatiewoede en dat wel bij mannen, in wier handen, middelijker wijze, Frankrijk's lot is gelegd! Wij weten immers wel en verheelen het ook niet, welk een kolossaal fortuin mannen deelachtig werden, die, nog niet lang geleden, geheel op den achtergrond stonden.

„Met ontzetting hebben wij de ongehoorde zeepbellen opgemerkt, die aan gene zijde van het kanaal boven de financieele zee opstijgen — wij waren getuigen van de ligtzinnigste en reusachtigste speculatien, die hand aan hand gingen met de leiding der gewigtigste Staatsaangelegenheden, en met diepe smart zagen wij, hoe mannen, die zich in Frankrijk in eene hooge positie en in hooge gunst mogen verheugen, in plaats van de speculatie-koorts tegen te gaan, al hun invloed gebruikten, om haar te versterken en tot het uiterste te brengen. Ja, met innig leedwezen ontdekten wij van tijd tot tijd, dat de Fransche Regering in hare financieele operatiën in menig opzigt de meest algemeen gehuldigde staathuishoudkundige beginselen miskent, en alzoo eene crisis doet rijpen, die, als zij uitbreekt, voor de Fransche regering en het Fransche Volk verderfelijk en voor Engeland gewis nadeelig zijn zal."

De *Times* heeft wel eens iets gezegd, dat minder waar was, en als hij als financier spreekt, mag men wel naar hem en naar elk Engelschman luisteren, want hij is goed te huis in *Bartjes cijferkunst!* en vooral in de *gezelschapsrekening*. Als A en B en *John Bull* te zamen evenveel inleggen en voordeelige zaken doen, wat krijgt dan elk? A zooveel als B, maar *John Bull* (alleen) zooveel als A en B te zamen.

Waarom? dat zal hij na de deeling wel eens zeggen.

De Bessarabische grensregeling wordt inderdaad bespottelijk. Sedert een paar maanden houdt de Turksch-Russisch-Oostenrijksche grenscommissie zitting en twist er om 's Keizers baard of wel om een plaats, genaamd Bolgrad, of eigenlijk om twee plaatsen, denzelfden naam dragende, maar waarvan de eene *stad* en de andere een *simpel dorp* is. Nu twist men hierover: „meent het Parijsche vredescongres de stad of het dorp?" De Westelijke Magten, met Turkije, roepen: „wel de stad!" en denken er bij: „dan is aan Rusland de gemeenschap met de monden van den Donau afgesneden!" maar de Russen, die in den oorlog vooral geen „slietage aan 't benul" kregen, beweren, dat het dorp werd bedoeld. *John Bull*, die weinig genoegen heeft in die eentoonige Commissie-haarkloverij, liet, om eenig leven in het tooneel te brengen, een half dozijn oorlogschepen in de Zwarte zee loopen, en de Oostenrijkers, om bij de hand te zijn als er wat gebeurt, staken aan de oevers van den Donau eene versche winterpijp op. Zij denken ook altijd vroeg genoeg bij moeder te huis te komen.

De *Napoleon* des vredes denkt er echter anders over. Bij, 't Turkije afgetrokken op zijn tijd, wil ook dat de andere naar eigen haardstee en altaren keeren. Maar, het [illegible]nt, dat „de Franschen nadoen", niet ligt in de plannen [illegible] Engelschen en Oostenrijkers. *John Bull* hield den Oos[illegible]er de hand toe en riep: „sla toe!" en de Oostenrijker deed het en de Turk stak zijne hand vriendschappelijk daar tusschen in. Zoo vormde zich een *driemanschap*. En daar tegenover? Frankrijk en Rusland, terwijl Pruissen links en regts lonkt. Van *harte* is het den Czaar genegen — uit *belang* ontziet het Keizer *Napoleon* wel een weinig; want met diens hulp maakt het Neufchatell in een oogwenk weder Pruissisch. Oostenrijk zou zich daartegen niet verzetten. Rusland in 't geheel niet, en ziet men nu op een schoonen morgen den Pruissischen adelaar te Neufchatell, dan mompelt Lord *Palmerston* hoogstwaarschijnlijk: „'t is een *fait accompli!*" dat is: „gedane dingen nemen geen keer!"

Maar zou het Zwitsersch Bondgenootschap geen wrake nemen — zouden de zonen van *Willem Tell* dulden, dat . . . . . .

Bedaar, lezer! een Zwitsersch krijgsman heeft thans wel wat anders te doen, dan voor de regten der Neufchatellers het zwaard te wetten en het harnas aan te gespen. De dappere Alpenbewoners meenen eene veel edeler roeping te hebben, dan te denken aan hun Vaderland.

Zij staan rondom Koning *Ferdinand* van Napels, die voor *goede soldij* hun *bloed* kocht!

In 't kort, als Frankrijk er niet tegen heeft, steekt Pruissen het Neufchatelsche speeldoosje weder in den zak, waarin het wel *honderd* jaren was te vinden.

Zoo gaat het dikwijls, als men te doen heeft met overmagt! 't Is waar; Pruissen heeft *regt* op Neufchatel, maar de Graaf *van Chambord* heeft ook regt op den troon Frankrijk's! 't Is daarom, dat onlangs *Izaäk Izaäkson* aan *Mozes Burr* vragende: „wat zal er van je *Brammetje* worden?" en ten antwoord krijgende: „hij zal studeren in de *regten*," hem spottend in 't oor luisterde: „laat hem in 't *geweld* studeren, want dat speelt nu de eerste viool."

Latere berigten echter zeggen, dat de Koning van Pruissen niet zoo bijzonder gesteld is op dat keuter-plaatsje Neufchatell, en zij hadden wel eenigzins gelijk, want de Koning van Pruissen, die Zaturdag de zittingen der Wetgevende Magt opende, heeft nopens deze kwestie het volgende verklaard:

„Smartelijk ben ik getroffen door de jongste voorvallen in *mijn* Vorstendom Neufchatell, in 't welk sedert 1848 een nog niet vereffend geschil bestaat tusschen *mijne* regten en den feitelijken toestand aldaar. Trouwe mannen hebben zich met geweld tegen dien toestand verzet. Ik heb steeds gematigd in deze aangelegenheid gehandeld en dat wordt door de Mogendheden erkend. Dat deed ik in 't belang van den algemeenen vrede. Zelfs na het jongste conflict en nadat mijn goed regt door de Duitsche Bondsvergadering werd erkend, is het mijn wensch, dat door onderhandelingen tusschen de Mogendheden van Europa eene oplossing der kwestie worde aangebragt, die bestaanbaar is met de waardigheid mijner kroon. Doch ik *mag* en *zal* niet toegeven, dat men mijne langmoedigheid verandere in een wapen tegen mijn eigen regt, en gelijk mijn Volk overtuigd kan wezen, dat ik mijne pligten volkomen in acht zal nemen, daarbij lettende op den toestand van Europa, zoo heb ik ook de innige overtuiging, dat, mogten de omstandigheden het eischen, mijn Volk met *beproefde kracht*, met trouw en aanhankelijkheid, de eer mijner kroon zal handhaven en waarborgen."

Dat is vredelievend-dreigend, en het is te wenschen, dat het vredes-congres spoedig bijeenkome, ten einde ook die netelige kwestie op te ruimen. Men zegt dan nu ook, dat Engeland genegen is, om plaats te nemen tusschen de vrienden des vredes, maar dat het er ook een antwoord wil hooren op de vraag: „wie heeft aan de alliantie te kort gedaan?"

Hoe het te Constantinopel, althans aan het Hof van den Grooten Heer, ridder van den kousenband en van het legioen van eer! met de Europeesche beschaving gesteld is, blijkt daaruit, dat onlangs eene Sultane op degelijke ouderwetsche manier in een zak genaaid en in 't water geworpen werd, en wel omdat zij den Sultan ontrouw werd. Lord *Redcliffe* weet veel en de Fransche gezant bijkans even veel, maar om die Groot-Heerlijke executie kraaide geen enkele diplomatische haan.

En ook het Volk is in het Land van den „zieken man" nog niet Europeesch gezond.

't Heeft gelds genoeg gekost, maar de ware beschaving wil er nog geen wortel schieten. Wat toch helpt den Christen in Turkije de interventie, als gebeuren kan wat wij hier zullen inlasschen: „Een vader van een Christen huisgezin vierde onlangs te Salonichi den bruiloft zijns zoons en noodigde daartoe al zijne bloedverwanten en vrienden. Zes dagen voor den feestdag namen de muziekfeesten en de bals een aanvang; maar ziet! op een dier dagen kwam de Pacha van Philippopel langs het huis der vreugde, en al die pracht en dien smaakvollen opschik der vrouwen, dien rijkdom van juweelen en paarlen aanschouwende, zoo uitte hij den wensch, om op den volgenden feestdag van de partij te mogen zijn. Aan dien wensch werd onmiddelijk gehoor gegeven, en wat was het loon voor die beleefdheid? Te middernacht verscheen hij met talrijk gevolg, vermoordde 25 personen en roofde al wat waarde had. Op den volgenden dag — 't was een Zondag! — kwamen andere genoodigden en vonden — *lijken!* Naauwelijks klonk die verschrikkelijke daad door het land, of de Pacha van Adrianopel liet zich zien op de plaats des misdrijfs, deed huiszoeking in geheel Philippopel en vond — niets? Ja, hij vond al het geroofde in 't laatste huis, dat hij doorzocht, in 't huis van den Pacha, en wel in diens slaapkamer. Die beambte werd gearresteerd, maar zal wel op vrije voeten worden gesteld. Zijn *knecht* heeft het nu gedaan!

In 't Hemelsche Rijk ziet het er nog geenszins Hemelsch uit en 't gaat er den Keizer als eens wijlen *Farao* in Egypte. Hoort eens, lezers, met welke plagen de arme Chinesche Keizer bezocht wordt. Vooreerst met de *revolutie*, die hem als naar den keel grijpt, ten tweede met *aardbevingen*, die in een land, waar niemands hoofd veilig is, ook de beenen doen knikken, ten derden met *sprinkhanen*, die de vrijheid nemen alles te orberen wat de insurgenten niet lusten of in der haast vergaten te consumeren, en ten vierde met *ijzeren* geld, tegen gedwongen cours en waarmede de schatkist betaalt *wat* en *wien* zij goedvindt.

2 Dec.

Parijs is altijd het onbeschrijfelijk woelig tooneel eener kwikzilverachtige menigte.

De uitersten raken elkander daar meér dan in eenige andere stad en bij diepen ernst des levens is men daar getuige van de onbeschrijfelijkste ligtzinnigheid. Zoo geven op dit oogenblik zekere vrouwen, die de *demi-monde* vormen, eene verdachte klasse van wezens, bals ten voordeele van de armen. Zij, met het mom der vroomheid. 't Is verschrikkelijk, want waarheid is het niet, wat wel eens wordt gezegd: „de huichelarij is eene hulde, die de ondeugd aan de vroomheid brengt" — de huichelarij is eene spotternij, die zich de ondeugd veroorlooft ten aanzien van de vroomheid. Thans behoort het tot den goeden smaak bij de „vrouwen van dat slag, om ter kerke te gaan en aalmoezen te offeren. Zal hare gift zijn als het penningske, het eerlijk en zuur verdiende penningske der arme weduwe? Die gift, door zonde verdiend, en wie weet aan wie en aan wat ontroofd!

Een dier ligtzinnige ongelukkigen gaf in de vorige week in hare prachtige woning een bal tot een weldadig doel. Zij ook meent dat het doel de middelen heiligt! Men kan zich bijkans geen denkbeeld maken van de menigte, die naar hare salons stroomde. 't Scheen alsof de beurs er geheel vertegenwoordigd was, en maakt, met tal van jonge vreemdelingen, die naar Parijs stroomen, om zoo spoedig mogelijk hun geld en hunne gezondheid kwijt te raken, een achtenswaardig! gezelschap uit. Het vrouwelijk personeel bestond uit vriendinnen of . . . (maar wij zullen maar niet naar den regten naam zoeken), van de dame des huizes. Daar was al- les wat naam had en de ligtzinnige wereld.

Terwijl men zich in Frankrijk verveelt en onbehagelijk gevoelt, denkt men nu en dan aan het verledene en aan de mannen, die eens, schier dagelijks, op aller tongen waren. Zoo noemt men nu en dan weder den Prins van *Orleans* en *Cavignac*, *Delamoricière*, *Changarnier* enz., en onlangs gedacht iemand aan twee beroemde namen en wijdde hun eenige regelen in een der dagbladen. Hij ontmoette beide, op de wallen der stad wandelende. En wie maakten dit tweetal uit? De volksdichter *Beranger* en *Lamartine*.

Eens waren beide de trots en roem der schitterendste gezelschappen van Frankrijks hoofdstad. En nu? Soms hoort men op het platte land of in de herbergen buiten de poorten nog wel een liedje van den eens zoo gevierden dichter, maar hoe velen zijn onbekend of bemoeijen zich althans weinig met den ouden dichter, die vreemdeling is in de gezelschappen van het nieuwe keizerrijk. De oude *Napoleons*-dichter en Keizer-zanger woont nu eenzaam in de straat Vendome, en niemand bekommert zich om hem. En toch, het nieuwe keizerrijk heeft grooter verpligting aan hem, dan menigeen wel vermoedt. *Berangers* liederen hebben het keizerschap in de herinnering van het Fransche volk in altijd milder en schooner licht te voorschijn geroepen, terwijl de ongelukkige gedachte van den armen *Lodewijk Philips*, om de asch van den wereld-veroveraar van St. Helena te halen, de laatste hand legde aan de wederoprigting van het keizerrijk. Naast *Beranger* ging *Lamartine*, eens nog schitterender ster aan Frankrijks vroegeren hemel, de dichter, die eens, ter kwader ure, geloofde, dat hij niet genoeg had aan de laauweren van *Virgilius*, en begeerig naar eene ministerieele portefeuille greep en in plaats daarvan zich versierd zag met de driekleurige sjerp der Voorloopige Regering van de Fransche Republiek. Sints dien ongelukkigen dag ontviel de lauwerkrans den dichter, dag aan dag een blad.

De geliefkoosde zanger, de magtige Mede-regent van Frankrijk, de man, die eens vorstelijk was gehuisd, woont nu armelijk in een oud huis — hij die onsterfelijk is door *Jocelijn* en de *Meditation's*; heeft er voor gezorgd, dat hij in de politieke wereld niet zal worden vergeten en wel door de grove misslagen, die hij daarin voor zijne rekening nam.

Geen weg gevaarlijker dan de politieke. Daarop zijn wat mannen ondergegaan, die elders schitterden en wat geluk zoek geraakt, dat elders zoo ruimschoots werd genoten. Gelukkig hij, die er zich verlaten ziende, alleen blijft met een goed geweten. Zoo iemand vergeet al ligt de dagen van glorie, waarin de wereld hem huldigde, waar 't hart veelal ledig bleef, waar bijna elk genoegen iets bitters had, en ondank, ja verguizing, het loon was voor ontvangen weldaden.

Beranger en *Lamartine*, vergeten wonende en in afzondering wandelende op de wallen van Parijs! . . . hoe ernstig predikt hier de geschiedenis onzes tijds. Terwijl zij daar bijkans onbekend heen gaan, de een zonder wien vroeger geen soirée was te houden — de andere die eens van de puije van het Parijsche stadhuis tot het volk van zijne regten sprak, en daarvoor het bravo van honderdduizenden oogstte, rijden daar welligt, langs hunne voeten, de *Morny*, de *Persigny*, die niet werden genoemd, toen zij schitterden!

De gebeden, door den Aartsbisschop van Toledo uitgeschreven; en door de geloovigen allerwege ten hemel gezonden, om regen, hebben nog geen verhooring gevonden. Op 10 November regende het in Spanje eenige uren, doch na dien tijd werd het aardrijk door geen enkelen droppel gedrenkt en de prijzen der levensbehoeften stijgen dien ten gevolge bij den dag. 't Gouvernement doet echter al het mogelijke, maar daarom juist niet altijd het verstandigste, onder anderen ook door het koopen van granen te Marseille (terwijl oud Castilie zelf nog voorraad genoeg heeft!), maar de gemeentebesturen en particulieren reiken haar geenszins de hand. Deze bezuinigen hunne uitgaven, door minder te laten werken en voor 't geen zij nog laten doen, de arbeiders te beknibbelen.

Die toestand schept of versterkt de ontevredenheid en elken morgen hoort men op de markten mompelen: „er komt oproer!"

Ook het garnizoen is gewaarschuwd en elk oogenblik gereed, om op straat tegenover de ontevredenen in 't geweer te staan.

't *Journal des Debats* geeft een zeer belangrijk artikel over de Engelsch-Fransche alliantie en erkent twee soorten van alliantien — eene zooals die door de pers en eene zooals die door de Gouvernementen wordt begrepen. De eerste, zegt het, is niet van de beste soort, want zij verheft Engeland als Souverein onder de natien. 't Romeinsche volk ging ook zulke bondgenootschappen aan, stelde zich dan aan het hoofd, 't zij met of tegen den wil van anderen, en maakte alzoo de geallieerden zijne *onderdanen*. Om dit goed te maken had het eene menigte uitleggingen, b.v., de geallieerde bleef als volk vrij en Souverein, maar 't was een Souvereiniteit van den tweeden rang. In 't kort het was de gelijkheid van een patroon tegen over zijn bediende.

Het *Journal des Débats*, groot voorstander overigens van de Engelsch-Fransche alliantie, verwerpt de aanmatiging der Engelsche pers, die overal de dagorder wil schrijven, in 't Oosten, in Rusland, in Griekenland, in Napels, in Constantinopel, en waarom? Omdat het in Indie de sterkste Muzelmanische autoriteit is, omdat de Keizerlijk-Russische Prinsessen, als zij den winter in zachter klimaat wenschen door te brengen, eerst verlof behooren te vragen aan de Engelsche dagbladen, omdat zelfs in Frankrijk de Ministers, die 't ongeluk hebben de Engelsche dagblad-pers te mishagen, onmiddelijk moeten worden afgezet en omdat de Vorsten, die zich maar een oogenblik tegen den Engelschen volkswil verzetten, vallen moeten onder de slagen der revolutie.

De alliantie van het *Journal des Débats*, de eenige die in Frankrijk kan bestaan, is van anderen aard. Zij heeft tot grondslag algemeen, intellectueel, industrieel en commercieel belang, en tot leus: *gelijkheid*.

De *Times* neemt ook de moeite, om al het gewigt der alliantie te doen uitkomen en de *Morning Post*, die dikwijls tot uitersten werd bekeerd, wijdt zelfs een hartstogtelijk artikel aan de zegeningen van het Verbond. Hij zou met onuitsprekelijke smart eene verbreking der alliantie zien, maar gelukkig — er was ook niet de minste vrees voor.

Zoo'n blad durft toch, weken lang, iets aanvallen en onderwijzen, en dan zoo zonder eenige voldoende aanleiding op een goeden morgen tot in de wolken prijzen wat het zoo havende!

Het is zeer weerhaanachtig en toont ook weinig gezag voor zijne lezers.

De *Morning Advertiser* verklaart echter met weinig omhaal van woorden dat, wat daartegen ook moge worden ingebragt, de alliantie tusschen Engeland en Frankrijk daadwerkelijk dood is. Frankrijk — zegt hij — is met hart en

ziel voor Rusland, en al was het dat niet, Keizer *Napoleon* heeft zich reeds in Maart tegenover den Czaar vastgezet, door te beloven, dat hij „sommige aangelegenheden" voor hem zou beredderen. Hij kan niet meer terug.

Men begint weder in verzet te komen tegen de inkomsten-belasting, als onregtvaardig geld heffende en strijdig met de zeden des Engelschen volks.

Kardinaal *Wiseman* hield dezer dagen redevoeringen over 4 Pausen. Van *Pius IX*, de tegenwoordige Paus, kan men om zijne deugden alleen spreken in *muzijk* en in *poëzij!*

Volgens latere berigten, is het oordeel der politieke wereld over de troonrede van den Koning van Pruisen niet zeer ten gunste van een spoedigen algemeenen vrede. Die zoo van zijn regt spreekt en zoo zijn regt wil gehandhaafd zien, zal niet zeer handelbaar zijn ten dage der algemeene zamensprekingen.

De afgevaardigden, die voor de opening der zitting eene toepasselijke godsdienstoefening bijwoonden, begroetten den Koning, toen hij de vergaderzaal binnentrad, met een driewerf herhaald leve! bekroonden de woorden van Zijne Majesteit, ten aanzien van Neufchatel, tot tweemaal toe met een daverend bravo! en hieven, toen de Vorst heen ging, nog eens een driemaal herhaald leve de Koning! aan.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

STATEN GENERAAL.
Tweede Kamer.

Zitting van 27 *Nov.* In deze zitting zijn de beraadslagingen over Hoofdst. IV der staatsbegrooting voor 1857 voortgezet. Onderscheidene leden hebben het woord gevoerd, de Minister van Justitie heeft de sprekers beantwoord. Wat de circulaire nopens de voordragten der regt. ambtenaren, het besluit omtrent het verleenen van gratie en de processien betreft, heeft hij gemeend, dat hij zich zou kunnen bepalen bij de verklaring, dat deze aangelegenheden waren afgehandeld, en hij niet op dezelve behoefde terug te komen; maar hij wilde zich niet van dergelijke exceptie bedienen. Alzoo heeft Z. Exc. te kennen gegeven, dat, indien eenig regterlijk collegie collegialiter mogt opkomen tegen de circulaire, hij in overweging zou nemen, of zij behoorde te worden ingetrokken. In de tweede plaats heeft de minister verklaard, dat ten aanzien van de uitoefening van het regt van gratie niets nieuws is ingevoerd, maar alleen is behouden het geen bestond; dat daarbij geene spraak kan zijn van het openbaar maken van het geheim der raadkamer, en dat b.v. het hof van Groningen nooit anders heeft geadviseerd, dan met opgave van de meerderheid en van die der minderheid, maar dat, indien ook daartegen door eenig regterlijk collegie bezwaar wordt ingebragt, de Regering bereid is daarop te letten. In de derde plaats heeft de Minister verklaard, dat niets verder van zijne bedoelingen verwijderd is dan de zucht, om zijne R. Kathol. landgenooten te kwellen, en dat ook de Regering bereid is, om, in gevallen, in welke genoegzaam blijkt van goede trouw, passief te werk te gaan, en zoo dit noodig is de zaak te zullen brengen ter kennis van den bevoegden regter. Ten slotte heeft de Minister, met betrekking tot zijne staatkundige beginselen, verklaard, dat, indien men zijne eerlijkheid verdenkt, op grond van zijn antwoord aan den heer *Groen*, men zijn toestand tegenover genoemd lid niet kent; dat hij nopens een aantal punten, zoo staatkundige als andere, van den heer *Groen* verschilt; dat hij dezelfde man is gebleven, die hij jaren lang was, en zich geenszins schuldig zal maken aan het opofferen van beginselen, die hij jaren lang heeft beleden.

Zitting van 28 *Nov.* In deze zitting zijn de beraadslagingen gebragt tot art. 33. Twee posten hebben vooral veel bezwaar ondervonden: ten eerste de post van f 4000-„, zullende strekken, om daarmede de tractementen van de ambtenaren te verhoogen; men wilde het verhoogen der tractementen, zoo zulks noodig was, niet bij één departement alleen toegepast hebben, maar er moest dan daarin bij wijze van algemeene maatregel voorzien worden, en men was niet overtuigd, dat de thans voorgedragene verhooging *alleen* voor de mindere ambtenaren zou strekken. De heer *van Bosse* droeg daarna als amendement voor, om deze *f* 4000-„ van de begrooting weg te laten. De Minister van Justitie heeft de verhooging van den post verdedigd en het amendement tot het uiterste blijven bestrijden. Hij voegde er bij, dat, zoo hij boeten moest voor de onvoorzigtigheid, die hij welligt heeft begaan, om eene taak te aanvaarden, die voor zijne krachten te zwaar is, eene onvoorzigtigheid, die dan uit een Oranjelievend hart is voortgesproten; zoo het blijken mogt, dat hij voor die taak zou moeten buigen, hij dan nog zou wenschen, dat een ander Minister in staat zou zijn te verwezenlijken, wat hij met de verhooging van het art. ten oogmerk heeft. Niettegenstaande den sterken aandrang van den Minister en niettegenstaande de heeren *de Brauw* en *van Heiden Reinestein* hem ter hulpe kwamen, verklaarden zich 32 leden voor en 32 leden tegen het amendement van den heer *van Bosse* zoodat de stemmen staakten en de zaak niet beslist werd. Ten anderen is beraadslaagd over de kosten voor de Rijks veldwacht, die veel tegenstand ontmoetten. De heer *Dullert* heeft echter voorgesteld de woorden *'s Rijks veldwachters* uit het art. weg te laten. Dat amendement werd door den Minister bestreden, terwijl hij het besluit nopens 's Rijks veldwacht verdedigde. In weerwil dat de Minister ten slotte zeide, dat, zoo het amendement werd aangenomen, het in werking treden van 's Rijks veldwacht met 1 Jan. aanst. zeer zou worden bemoeijelijkt, werd het amendement van den heer *Dullert* met 37 tegen 27 stemmen aangenomen.

Zitting van 29 *Nov.* In deze zitting is de discussien over het Hoofdstuk *Justitie* voortgezet en ten einde gebragt. Het celluiair stelsel, in verband met den aanbouw van gevangenissen, is bij die gelegenheid breedvoerig besproken door de heeren *Godefroi* en *Wintgens*, zoomede kortelijk door den Minister van Justitie. Vervolgens is op nieuw in beraadslaging gebragt het amendement van den heer *van Bosse* tot vermindering van art. 2 (tractementen) met *f* 4000-„, waarover in de vorige zitting de stemmen hadden gestaakt; dat amendement is aangenomen met 34 tegen 32 stemmen. De verandering in de verhouding der stemmen is toe te schrijven, vooreerst aan de medestemming van den heer *Reinders*, den vorigen dag afwezig, en aan de verandering van zienswijze van den heer *van Heiden Reinestein*, die in de meening verkeerde, dat de verhooging zou strekken ter behoeve der mindere ambtenaren, en door den heer *v. Hoëvell* [illegible] die opvatting is teruggebragt door aantooning, dat de verhooging, hier aangevraagd, ook moest strekken voor de hoogere ambtenaren, met inbegrip zelfs der referendarissen, terwijl slechts zeer enkele mindere ambtenaren in de verhooging zouden deelen. De heer *van Heiden Reinestein* heeft alstoen zijne stem *voor* het amendement uitgebragt. Eindelijk is het geheele hoofdstuk Justitie aangenomen met 41 tegen 25 stemmen, nadat vooraf mede was goedgekeurd een amendement van den heer *van Bosse*, tot het doen wegvallen van een artikel, waarbij de bevoegdheid tot overschrijving uit de onvoorziene uitgaven was voorgesteld. Tegen het Hoofdstuk hebben gestemd de heeren de Lom de Berg, Anemaet, de Poorter, van Nispen van Sevenaer, van der Linden, van Eck, van Wintershoven, Botz, Luyben, Dommer van Poldersveld, Slicher van Domburg, van Akerlaken, van Hoëvell, Dullert, de Lampens, Meeussen, Godefroi, Hoynck v. Papendrecht, Hengst, Beens, ter Bruggen, Hugenholtz, Meylink, van Zuylen van Nyeveld, Storm en Jespers.

Daarop zijn de beraadslagingen geopend over Hoofdstuk V (*Binn. Zaken*). De heeren *van Zuylen van Nyeveld* en *Boscha* hebben vooral over de beginselen van den Minister van Binn. Zaken, in verband tot de kwestie van het onderwijs, gesproken. De heer *Storm van 's Gravesande* behandelt het onderwerp der spoorwegen, bepaaldelijk in Friesland en Groningen; hij wijst op de groote mate van belangstelling die dit onderwerp verdient. Intusschen heeft veel belangstelling gewekt de lijn, die thans in de Memorie van beantwoording wordt opgegeven, namelijk met een zijtak van Beetsterzwaag naar Meppel. Spreker dringt aan om in ernstige overweging te nemen dit traject te veranderen. Hij gelooft wijders, dat, als het gouvernement geen subsidie verleent, dat dan die onderneming nooit tot stand zal komen. Spreker vraagt dus of en in hoever de regering voornemens is, om in die onderneming te gemoet te komen. Hij acht het treurig, dat deze zaak ook op de lange baan zal geschoven worden.

Gelijk men weet is onlangs de bekende Jhr. *M. Salvador* weder tot lid van den gemeenteraad van Haarlem gekozen, niettegenstaande hij door een wegens laster tegen hem gewezen vonnis de bevoegdheid, om lid van den Raad te zijn, gedurende vijf jaren heeft verloren, ten gevolge waarvan hij dan ook opgehouden heeft lid te zijn. Wanneer hij zijne geloofsbrieven inzond, zou hij natuurlijk niet worden toegelaten en zou eene nieuwe verkiezing moeten plaats hebben; hij zendt echter zijne geloofsbrieven niet in en schijnt daarmede vijf jaren te willen wachten, ten einde alsdan zijn regt, om zitting in den Raad te nemen, te doen gelden. Burg. en Weth. van Haarlem hebben nu aan den Raad voorgesteld, dat de raad, ten einde art. 4 der gemeentewet niet onuitgevoerd te laten, zal besilssen, dat de verkiezing van Jhr. *M. Salvador* tot lid dezer vergadering, op 5 en 6 Aug. l.l., geen gevolg kan hebben, en Jhr. *M. Salvador* geenszins als lid van den raad kan optreden; en dat, om te voldoen aan het genoemde art., eene nieuwe verkiezing zal behooren plaats te hebben. Dit voorstel is gegrond op de overweging, dat, volgens art. 31 der gemeentewet, aan den raad de beslissing is opgedragen der geschillen, welke, betreffende de geloofsbrieven, of de verkiezing, oprijzen; — op de bedenking, dat de wet den tijd niet voorschrijft, op welken de beslissing moet plaats hebben, en op de kennis, welke de raad heeft van het ten laste van Jhr. *M. Salvador* gewezen arrest. Naar aanleiding hiervan is, op voorstel van den voorzitter, besloten, om ten aanzien der onderwerpelijke zaak in de gewone vergadering van Dec. te beslissen, en Jhr. *M. Salvador* te sommeren tot het inzenden zijner geloofsbrieven, met verdere kennisgeving van den dag, waarop het voorstel van Burg. en Weth. in overweging zal worden genomen, ten einde hem gelegenheid te geven, om, indien hij daartegen bedenkingen mogt hebben, die kenbaar te maken.

— De *Haarl. Courant* zegt, dat het dezer dagen verspreid gerucht, dat met den 1 Januarij aanstaande eene belangrijke uitbreiding aan het bestuur der posterijen zou worden gegeven, met eene daarmede in verband staande bevordering van ambtenaren, gebleken is ten eenemale van grond ontbloot te zijn.

— De berigten uit Java loopen tot 11 Oct. Met de vorige landmail was reeds het berigt ontvangen, dat de expeditie naar de Lampongs gelukkig was bekroond, door de vermeestering der zetels van de hoofden van den opstand in die districten. Het gold nu slechts de zaak, om de uiteengejaagde muitelingen meester te worden. Kolonel *Waleson* heeft daartoe dadelijk de noodige maatregelen genomen, die naar 't blijkt uit de berigten, die men hieronder vinden zal, gelukkig zijn geslaagd. *Raden Intan*, het ware hoofd van den opstand, moet met zijn halven broeder door zijne eigene volgers vermoord zijn; beider lijken zijn naar het hoofdkwartier gevoerd. *Hadjie Wachia*, een ander hoofd, is gevangen gemaakt en ter dood gebragt; diens schoonzoon en dochter zijn gesneuveld. *Singa Branta* was nog tot de laatste berigten aan alle vervolgingen ontkomen. In ieder geval schijnt de uitslag der expeditie ons gezag voor goed in de Lampongs te zullen hebben hersteld. Veel gesneuvelden heeft men niet te betreuren; maar er kwamen vele zieken uit de Lampongs te Batavia, en men vreesde, dat de Westmoesson het aantal zieken in de zoo ongezonde Lampongs zeer zou vermeerderen.

— Den 27 Nov. zijn de najaars-vergaderingen der synodale commissie gesloten en hebben vele leden de residentie verlaten.

— Uit Luxemburg brengt de telegraaf het hoogst belangrijk berigt, dat de Luxemburgsche Kamers ontbonden zijn en dat de gewijzigde constitutie bij besluit van Z. M. *Willem III* geoctroijeerd is, gelijk zij in ontwerp bij de nu ontbonden kamers was ingediend. Dit laatste besluit van den Koning-Groot-Hertog draagt de dagteekening van den 27sten November.

Eene tweede dépèche meldt, dat de rust in Luxemburg onverstoord is gebleven.

Amersfoort, 29 Nov. Het is aan de justitie gelukt, den ontvlugten gevangene *Teunis van Eck* weder in handen te krijgen. Dezen morgen werd hij in het huis van arrest teruggevoerd uit de gemeente Renswoude, alwaar men hem betrapte onder het gebruik van eenige ververschingen in eene landbouwerswoning, waar binnen hij zich ongemerkt had weten te laten opsluiten.

Breda, 30 Nov. Gisteren morgen tegen negen ure is in het nabijgelegen dorp Ginneken, door *A. Appels*, arbeider, wonende te Meerlo (Belgie), onder deze gemeente, tusschen Notzel en Strijbeek, het lijk gevonden van *Martinus Jaspers*, oud 52 jaren, geboren te Hoogstraten, wonende te Meerlo, landbouwer van beroep. Deze verslagene was in den vroegen morgen naar Breda gegaan om een varken te koopen en in den namiddag huiswaarts gekeerd. Het schijnt, dat hij door drie personen aangerand en om het leven is gebragt, daar hij gevonden is, door zijn halsdas verworgd door het ronddraaijen van een hout, dat in de heide is gestoken, en, ontdaan van het weinige geld, dat hij welligt bij zich had, daar hij des morgens slechts drie gulden van huis had medegenomen. Aan de in den omtrek ontdekte kenteekenen vermoedt men drie daders, die echter bij de ijverigste pogingen, door de justitie, het bestuur van Ginneken en de marechaussées uit Breda in het werk gesteld, nog niet zijn ontdekt.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

In den Franschen *Moniteur* leest men het volgende: De heer *Thomas*, van Colmer, heeft de laatste verbeteringen aangebragt aan zijn rekentoestel, arithmometer genaamd, waaraan hij meer dan dertig jaren werkt. Sedert de zeventiende eeuw trachtten *Pascal*, *Leibnitz*, en later *Diderot*, een toestel te vervaardigen, dat te hulp kwam in de berekening met cijfers, maar hunne pogingen mislukten. Met den arithmometer van den heer *Thomas* is men in staat, zonder dat men proeven behoeft te maken of dwaling mogelijk is, niet slechts tot optelling, aftrekking, vermenigvuldiging en deeling, maar nog andere veel meer ingewikkelde becijferingen te maken, als: het trekken van den quadraatwortel, de berekeningen der magten enz.; eene vermenigvuldiging van 8 met 8 cijfers gebeurt in 24 seconden; in 1¼ minuut trekt men met de proef den vierkantwortel uit een getal van 16 cijfers. De arithmometer doet alle berekeningen, en verrigt kunststukken om zijne magt te doen zien. Zoo kan hij in eenige seconden producten verkrijgen, die gaan tot 999.999 999.999.999.999.999.999.999.999, een getal, dat men wel mag vergelijken met de oneindige menigte sterren aan den hemel of de stofdeeltjes aan den dampkring! En toch is de werking van dit toestel uiterst eenvoudig: het bestaat in het op- of nederdrukken van eene schroef, het eenige malen ronddraaijen van een wiel, het verplaatsen van een plaatje door middel van eene knop naar een van beide zijden, ziedaar het geheim. In plaats van de berekeningen van den mensch terug te geven, bespaart de arithmometer hem de zorg om die berekeningen te doen. In plaats van de antwoorden te herhalen, die het gedicteert zijn, dicteert het toestel integendeel oogenblikkelijk aan den mensch die het ondervraagt, de antwoorden, die hij moet verkrijgen. Het is geen stoffelijk voorwerp meer, dat stoffelijke resultaten oplevert, het is een materieel voorwerp, dat denkt, redeneert, berekent en de moeijelijkste en meest zamengestelde rekenkundige voorstellen oplost met eene onfeilbaarheid, vlugheid en kennis, waaraan alle rekenaars der wereld zich kunnen spiegelen.

— Aan den *Moniteur* wordt uit Canea, 1 Nov. gemeld, dat de rampen, door de aardbeving van 12 October op Canea veroorzaakt, nog veel grooter zijn, dan men in den beginne vreesde. Den 26sten October kende men in Candia 229 dooden en 250 gewonden, behalve het groot aantal ongelukkigen, die onder de puinhoopen begraven liggen. De stad Candia telde 3620 huizen; daarvan bleven 11 bewoonbaar en 10 waren eenigzins beschadigd, de rest ligt in puin. Het paleis van *Mustapha* pacha, een groot houten gebouw, is geheel onbeschadigd. Het aantal dooden op het eiland is in elk geval veel grooter dan in de stad Candia. Vooral leden de dorpen in de nabijheid dezer stad veel. Zoo verloren te Voutes, dat 200 inwoners telt, 50 menschen het leven, en de vernieling is zoo volkomen, dat de bewoners besloten de plaats te verlaten en zich ergens elders met der woon te vestigen.

ENGELAND.

Een *buitengewoon* mensch *James Mansfield*, is in het dorp Debden (Engeland) overleden. Hij was van middelmatige grootte, maar had eene verschrikkelijke dikte. Zijn omvang was 3 meters, en hij woog 231 kilogrammen. Als hij in zijn armstoel zat, die opzettelijk voor hem vervaardigd was, en die één meter en 33 centim breedte had, dan hing zijn buik ver over zijne knieën en bereikte bijna den grond.

— Bij een der gerigten van Londen heeft een bankroetier teregt gestaan, wiens figuur, zelfs bij de menigvuldige gevallen van dien aard in den tegenwoordigen tijd, bijzondere melding verdient. Hij voerde eenen naam, die de zijne niet was, woonde op een adelijk goed dat niet bestond, was aan het hoofd van eene gepatenteerde steenfabriek die slechts in het rijk der droomen te vinden was; handelde met een deelgenoot dien niemand kent, en had tot wisselborg een gentleman, die — te Rôme is. Op deze verzekeringen heeft hem een winkelier 3000 pd. st. voorgeschoten.

DUITSCHLAND.

Te Berlijn (Pruissen) is bij de trekking der loterij een der nummers in de sleuf van het rad blijven zitten. De persoon die het loterijbriefje heeft, waarop dit nummer voorkomt, heeft een proces met de loterij administratie aangevangen; hij eischt betaling van den hoogsten prijs die uitgetrokken is, namelijk 150.000 thalers. De uitspraak der regters wordt met belangstelling te gemoet gezien.

— Om de groote toeneming van beeren in Zevenbergen te keer te gaan is dezer dagen te Dees eene groote drijfjagt gedurende verscheidene dagen gehouden, waaraan de gouverneur Prins *K. von Schwarzenberg* en zijn broeder *Edmond*, alsmede vele Hongaarsche en Zevenbergsche edelen deel namen. Er werden 19 beeren opgejaagd, waarvan 9 geveld en 3 doodelijk aangeschoten werden; buitendien werd een groot aantal zwart en rood wild, enz. geschoten.

— Uit Keulen wordt gemeld, dat aldaar dezer dagen een aantal Noord-Hollandsche botboeren niet weinig opzien hebben gebaard. Deze nijvere handelaars hadden zich met hunne volgeladen kruiwagentjes langs den Rijnspoorweg naar het grijze Colonia Agrippina begeven, en daar de straten doorkruist, even als te Amsterdam hun „bot! bot! bot! bot!" door de lucht doende weergalmen. De verrassing der Keulenaren was onbeschrijfelijk, de nieuwsgierigheid der bevolking om die vreemde bezoekers te zien werd elk oogenblik grooter en tevens werd de kooplust opgewekt, zoodat de waar, hoe aanzienlijk in hoeveelheid ook, spoedig was uitverkocht, en naar wij veronderstellen tot zulke prijzen, dat de boeren hunne reiskosten wel op de Keulsche vischliefhebbers zullen hebben verhaald.

NOORD-AMERIKA.

De toeneming van scheepvaart en handel op de Noord-Amerikaansche meeren gedurende de laatste veertig jaren is een der verbazendste verschijnselen in de geschiedenis van den wereldhandel. Op het meer Ontario werd de eerste stoomboot ten jare 1816 te water gelaten, terwijl de stoomvaart op het meer Erie in 1814 aanving. En thans is het getal der Canadasche stoombooten en schooners, die op het meer Ontario handel drijven, tot 234, met een tonnenlast van ongeveer 42.000 en tot eene waarde van 378.000 p. st. gestegen, terwijl de tonnenlast op de beide meeren, die in 1820 nog slechts 5509 ton beliepen, in 1840 tot 70.000 ton gestegen was, in 1850 reeds 215.787 en in 1855 meer dan 345.000 ton bedroeg.

— De bevolking der Vereenigde Staten van Noord-Amerika, welke in 1850 groot was 23.423.714 zielen, bedroeg in 1855 niet minder dan 27.130.727, dus eene vermeerdering in vijf jaren van 16 pCt. Tusschen 1843 en 1855 zijn 3,400.000 personen naar dat land uitgeweken.

ASSEN, 3 December.

Bij het afdrukken dezer Courant waren de *Telegrafische Berigten* nog niet aangekomen. De lijn is op twee plaatsen, tusschen Meppel en hier en tusschen hier en Groningen, stukken gevroren geweest.

Den 28 Nov. heeft de heer *L. J. Eerkes*, wethouder te Wildervank, zijn gouden bruiloft gevierd; het was toen tevens juist 35 jaren geleden, dat hij lid van den raad geworden was, welke betrekking hij sedert onafgebroken had bekleed. Te Amsterdam mogt den 27 Nov. Jhr Mr. *Faas Elias*, de oudste der regenten van het Burger weeshuis, zijne veertigjarige betrekking tot dat gesticht vieren.

— Door Z. M. is o. a. de heer *J. C. Obbes* te Assen van landmeter 2e klasse tot landmeter der 1e klasse bevorderd; terwijl bij het wapen der artillerie, bij den staf, tot majoor en magazijnmeester der artill. van de 1e klasse aan den Helder, de kapt. der 1e kl. *G. Frantzen*, en bij het 1ste reg. vesting-artill., tot luit kolonel, de majoor *E. A. Frantzen* is benoemd.

— In de zitting van de Arr. Regtb. alhier van maandag j.l. heeft het Openbaar Ministerie conclusie genomen in de procedure van de gemeente Haren tegen de gemeente Eelde, waarin de eerste van de laatste eischt de daarstelling van een kunstweg van Paterwolde naar Eelde, en vordert, om bij gebreke daarvan, dezen weg ten koste der gemeente Eelde te mogen doen leggen. Het Openb. Ministerie oordeelde, dat het tusschen de beide gemeenten gesloten contract duidelijk was en dus de gemeente Eelde tot de daarstelling van den bedoelden weg was gehouden; terwijl de middelen van zijde der gemeente Eelde aangevoerd, aan hetzelve niet afdoende voorkwamen. De conclusie strekte tot toewijzing der vordering van de gemeente Haren, met veroordeeling der gemeente Eelde in de kosten. De uitspraak is bepaald op 29 Dec. e.k.

— De heer *Jaques Rudolph Kinsbergen* stelt zich, blijkens de annonce, voor, om heden avond alhier eene voorstelling te geven, bestaande in tours d'adresse, Oostersche tooverkunst etc. Wij hebben nog niet het genoegen gehad, dien heer eene voorstelling te zien geven, doch het is ons bekend, dat onderscheidene dagbladen met den meesten lof van hem gewagen; een zelfs stelt hem gelijk met den bekenden *Bosco;* allen verzekeren, dat het publiek steeds zijne dusgenaamde soirées Parisiennes met het meeste genoegen heeft bijgewoond en zijne vlugheid bewonderd; daartoe aangezocht, maken wij het publiek hierop opmerkzaam, en vertrouwen, dat ieder, die de te gevene voorstelling bezoekt, zeer voldaan huiswaarts zal keeren.

— De heer *Brutel de la Rivière*, predikant te Meppel, komt niet voor op het zestal voor de vacante predikantsplaats te Nijmegen, terwijl daarop wordt aangetroffen de heer *B. J. Riedel* te Nieuwe Sads-Kanaal.

— Bij de synodale commissie is o. a. een adres behandeld, houdende verzoek, dat Bakkeveen tot eene zelfstandige gemeente moge worden verheven.

— Jl. maandag omstreeks te een uur werden de ingezetenen alhier verontrust door het luiden der brandklok; er was brand ontstaan in eene der schoorsteenen van het Gouvernementsgebouw, die echter spoedig door aangebragte hulp is gebluscht.

* **Coevorden, 1 Dec.** Vrijdag l.l. had er te Laar (Hannover) door het uitglijden over de sneeuw een schromelijk ongeluk plaats. *J. H. Geerties* aldaar wilde eenig hout, waaronder vrij groote boomen, om klompen uit te maken, van den wagen beuren, en mogelijk te veel op zijne jeugdige krachten vertrouwende, poogde hij alleen een der grootsten over de wagenladder te tillen, gleed uit, met dat ongelukkig gevolg, dat het stuk hout, 't welk hij nu niet meer kon regeren, hem achterna viel en hem letterlijk het hoofd verbrijzelde. Slechts even maakte hij nog eene beweging als om op te staan met de linker arm en de ongelukkige was een lijk.

* **Vlagtwedde, 29 Nov.** Een droevig voorval had den 21 dezer tusschen Blijham en Winschoten plaats. Zeker persoon, *C. Meijer* genaamd, kwam van Winschoten, alwaar hij zich als knecht op een op te rigten cichorei-fabriek had besteed. Onderweg bevond hij zich niet wel en besloot eenigen tijd op eene schutting uit te rusten. In dien toestand werd hij door eenen man aangetroffen, welke hem vroeg, of hij zich niet goed bevond, waarop hij antwoordde: neen. Oogenblikkelijk daarna sloeg hij achterover en was een lijk. Al weder een bewijs, hoe spoedig het met den mensch gedaan kan zijn.

* Door den opziener der jagt en visscherij *G. Starke* alhier zijn van af den 1 Mei 21 vossen en 23 valken gedood. In 't vorige jaar bedroeg dit getal 47 vossen en 17 valken. In de maand October zijn door hem in zijne betrekking als Rijksveldwachter 18 bekeuringen gedaan. Deze opgaven getuigen voorzeker van de activiteit van dezen beambte.

* **Meppel, 2 Dec.** Vrijdag-avond is door H.H. Burg. en Weth. alhier verpacht het ophalen der haardasch en vuilnis voor den tijd van drie jaren, ingaande 1 Mei 1857; hetzelve is voor eene jaarlijksche som van *f* 20-„ voor de mestspecie en *f* 50-„ voor huur van het huis gegund aan *H. Wildeman*. Gedurende de nu bijna afgeloopen 3 jaren bragt de mestspecie slechts *f* 5-„ 's jaars op.

* Gisteren heeft het provinciaal geregtshof van Overijssel, bij interlocutoir arrest tusschen de Drentsche Kanaal-Maatschappij en de erven *Odding* te Meppel, wegens het wederregtelijk plaatsen van een schoorsteen op het eigendom van deze erven, bepaald, dat de erven *Odding* hun gesustineerd regt door getuigen zullen moeten bewijzen, welk getuigenverhoor zal plaats hebben op maandag den 19 Jan. e. k.

* **Valthe, 30 Nov.** Donderdag jl. had hier bij de wed. *H. R. Nijenhuis* een ongeluk plaats, 't welk bijna een menschenleven had gekost. De dienstmaagd, bezig zijnde met water te putten, had het ongeluk in de put, die 25 a 26 voeten diep is, te vallen. De dochter van de wed. dit ziende, schiet dadelijk toe en roept haar om het haal te vatten; gelukkig hoort zij dit, doet het en werd weldra uit den afgrond gehaald; boven gekomen zijnde, bemerkte men dat zij zwaar aan het hoofd gewond was. Genees- en heelkundige hulp werd spoedig ingeroepen en er bestaat alle hoop, dat ze spoedig hersteld zal zijn.

* **Borger, 30 Nov.** De nieuwgebouwde zaal van

logementhouder *Jan Smit* alhier is mede voor societeit ingerigt, onder den titel van „de Harmonie"; dezelve telde zaturdag avond bij den aanvang reeds dertien leden.

* De invallende winter heeft zeer nadeelig gewerkt op het knollengroen en de knollen, hetwelk hier nog overvloedig in den grond zit; de rogge staat hier over het algemeen bijzonder goed.

* **Gramsbergen, 30 Nov.** Heden namiddag omstreeks vier uur brak er brand uit in de woning van de wed. *Olthuis* alhier. Zoodra het onheil bemerkt werd, kwamen er zoo uit dit dorp als uit de omliggende buurtschappen een aantal personen toeschieten, aan wie het door vereende krachten gelukte, het grootste deel der meubelen uit het brandende perceel te redden. Het op den zolder aanwezige hooi en stroo is echter geheel verloren gegaan. De omstandigheid, dat het geheel stil was, en de aangrenzende woningen alle met pannen gedekt zijn, heeft veel bijgedragen, om dezelve te behouden, hoewel de bewoners reeds ijverig bezig waren hunne goederen naar veiliger verblijven te brengen. De heer Burgemeester dezer gemeente heeft o. a. dadelijk maatregelen genomen om heden nacht bij het nog smeulende perceel behoorlijk te doen waken. Alleen het huis was tegen brandschade verwaarborgd.

INGEZONDEN STUKKEN.

Maatschappij van Weldadigheid.

Het zich vermenigvuldigend schrijven van brandbrieven door kolonisten, heeft reeds meermalen der *Drentsche* en der *Groninger Courant* aanleiding gegeven tot bedenkingen, omtrent de behandeling der kolonisten in de koloniën.

Wij willen geenzints als verdedigers van het bestuur der koloniën optreden, doch de billijkheid noopt ons, er aan te herinneren, dat de kolonien der Maatschappij van Weldadigheid als 't ware eene maatschappij in de groote maatschappij vormen.

Dien de kolonien bezoekt, walgt het gezigt, — van zoovele onedele gelaatstrekken, waarop het stempel der onzedelijkheid diep in gedrukt is, — van zoo vele vroeger krachtige armen, die door luiheid en ondeugd aan de groote maatschappij zijn onttrokken, - - en met diep medelijden vervuld omtrent die ongelukkigen, die door zamenloop van omstandigheden onder deze walgelijke hoop zijn geraakt, vraagt hij zich af: *is dit weldadigheid?* — en ware men niet doordrongen van het goede *doel* der stichting, — men zoude in twijfel geraken, of de maatschappij dáár ware om weldadig te zijn voor ongelukkigen, dan wel of er kolonisten moeten zijn, om weldadig voor de maatschappij te wezen.

Wij herhalen het, wij treden niet op als verdedigers van het bestuur.

Van het onzijdig standpunt waarop wij ons bevinden, zouden wij zelfs bemerkingen kunnen opperen over de kwistigheid, waarmede het *bestuur* en het *bestier* der kolonien gevoerd wordt.

Zware bezoldigingen b. v. behooren niet te huis bij eene inrigting van weldadigheid, waarbij *in het algemeen* het grootste getal der ambtenaren, door voorspraak of door aanbeveling van dezen of genen invloedrijken persoon geplaatst is, zonder dat daarbij van hen gevorderd werd *die* wetenschappelijke vorming en ontwikkeling, die in de groote maatschappij eene eerste vereischte is, om, in welke betrekking dan ook, slechts het geringste postje te bekomen.

Die zware tractementen of emolumenten hebben bovendien het nadeel, dat zij eene soort van weelde daarstellen, die onmenschkundig geacht moet worden tegenover eene bevolking, die uit den aard der zaak socialistische denkbeelden aankleeft; — en met het oog op de contributien, die particulieren zich tot een weldadig doel getroosten, — met het oog op de groote sommen, door het Rijk aan deze particuliere inrigting besteed, — zoude de vraag kunnen oprijzen: of de maatschappij niet *te* weldadig voor hare ambtenaren ware?

Men zoude een antwoord kunnen wenschen te geven aan de bezoekers, die elkander met vragende blikken aanzien, bij het aanschouwen van zoovele onbebouwde gronden, die reeds jaren op ontginning wachten, terwijl er zoovele handen aanwezig zijn, toebehoorende aan lieden, op wien toch wel in de eerste plaats toepasselijk zal zijn de vloek: „in het „zweet uws aanschijns zult gij uw brood eten."

Men zoude kunnen wenschen meer duidelijk aangegeven te zien de oorzaken van het verschil der landbouw-productie, het eene jaar met het andere, en met die der omliggende particuliere eigendommen.

Welligt ware een minder omslagtig bestier in het huishoudelijke mogelijk, b. v. het getal van 7 keukens met 3 ketels enz. voor 1600 menschen (*) mag aanzienlijk heeten: veel keukens vorderen veel koks, veel koks veel messen.

Welligt ware voor de mindere ambtenaren te vergemakkelijken, de inwisseling van het koloniegeld, dat zij in betaling ontvangen, tegen gangbare Rijks-munt, waardoor zij gevrijwaard zouden zijn tegen offers, aan eene mogelijk niet *bestaande*, maar mogelijk *ontstaande* speculatiegeest, die, ondersteund door de behoefte van het oogenblik, even goed 20 als 25 percent van de matige bezoldiging tot zich zoude kunnen trekken.

Welligt ware eene meer algemeene concurrentie voor de leverantie van *alle* artikelen mogelijk te achten, en dan zeer zeker in het belang der maatschappij, daar *elk* industrieel gretig zal willen handelen met eene inrigting, die hij weet dat op den tijd aan hare verpligtingen voldoet, en van welke geen uitstel van betaling is te vreezen.

Men zal het ontwaren uit deze aanstipping van enkele in ons oog bestaande leemten, dat wij ons gelijk blijven in de verklaring, dat wij noch het bestuur noch het bestier der Maatschappij van Weldadigheid willen verdedigen:

Maar:

die mogelijk bestaande leemten vallen buiten de beoordeeling van den kolonist, die — hoe hard het woord ook klinken moge - - *genadebrood* eet.

Dat genadebrood is, wat quantiteit en qualiteit aangaat, goed en genoegzaam, en een' blik in de groote maatschappij terugwerpende, kunnen wij zelfs onder dit ons schrijven, eenen pijnlijken indruk niet meester blijven, bij de gedachte, dat ondeugd en luiheid — vagebonden — zóó gevoed worden, terwijl de nijvere ambachtsman, die van den vroegen morgen tot soms laat in den avond gewroet en gewerkt heeft, zich vaak des nachts rusteloos op zijne legerstede omwentelt, terwijl de slaap zijn oog ontvliedt, daar hij niet weet hoe hij den volgenden dag zijn gezin zal voeden.

De *kleeding* van den kolonist is, naar de behoefte, voldoende.

De *behandeling* kan uit den aard der zaak niet slecht zijn. Op bepaalde uren hebben bepaalde werkzaamheden plaats. Bij het werk is de kolonist vrij, gelijk een gewoon arbeider; mogelijk te vrij, daar het geen moeijelijk op te lossen vraagpunt zoude zijn, of wel immer één kolonist zich het zweet des arbeids van het voorhoofd heeft behoeven af te wisschen. Te huis komende vindt hij gereinigde, en, zoo noodig, verwarmde lokalen, in enkele waarvan men soms damborden en andere middelen van uitspanning aantreft. Ook de slaapplaatsen zijn goed.

Slechts hij die de orde verstoort wordt gestraft.

Na deze opppervlakkige voorstelling van de voeding, de kleeding en de behandeling der kolonisten, beoordeele men of het schrijven van brandbrieven aan iets anders dan aan baldadigheid kan worden toegeschreven?

Het verschijnsel van voortplanting eener ééns opgewekte ontevredenheid is trouwens waar te nemen in alle inrigtingen, waarin orde en tucht door een bestuur wordt gehandhaafd; men vindt het in gasthuizen, in hospitalen, in weeshuizen, ja zelfs op de kostscholen, waar slechts één behoeft te zijn die beweert dat de monsieur te streng is, of dat de madama de boterhammen te mager smeert, of dat de ondermeester 's middags de beste stukken voor zich uitzoekt: — weg is de tevredenheid.

Wij durven dan ook haast voorspellen dat, niettegenstaande de in den laatsten tijd meer streng toegepaste straffen door den regter, de brandbriefschrijven-épidemie niet gestuit zal worden, zoo lang niet nog zwaardere straffen zullen *kunnen* worden toegepast.

Die straf ware welligt te vinden in *déportatie*; want die zelfde onbeschaamde brandbriefschrijver, die zelfs tegenover den regter zijne onbeschaamdheid niet verliest, en zich met zelfvoldoening tot gevangenisstraf hoort veroordeelen, omdat mogelijk een zijner waardige vrienden hem verzekerd heeft, „dat het heel goed in het groote logement is, — goed eten „en weinig werken", — dat zelfde wezen, dat geen eergevoel meer bezit, — bezit ook geen énergie meer. — Komt dan echter de zee met hare gevaren, en het denkbeeld aan dat verre verre onbekende land..... en wij gelooven in gemoede, dat door de straf van deportatie de maatschappij zou winnen, - - de beul slechts verliezen zal.

—

De bedoelingen bij het stellen dezer regelen zijn zuiver.

Eene enkele aanmerking, eene geachte journalistiek, heeft voor het publiek niet minder waarde, dan de meest uitgebreidste en meest gunstig gestelde verslagen.

Geen stem heeft zich tot nu toe uit de kolonien doen hooren, om de bedenkingen der *Drentsche* en *Groninger Couranten* toe te lichten.

Moge dit ons schrijven er toe opwekken.

A. Z.

(*) De sterkte was op 1 April 1856 te Veenhuizen:
1e Gesticht 1390, 2e Gesticht 1892, 3e Gesticht 2031.
In het laatst van Maart heeft echter het voorjaars ontslag een aanvang genomen, waardoor de sterkte afneemt.
(*Verslag M. v. W. 1 Mei* 1856.)

Mijnheer de Redacteur!

In UEds. courant van zaturdag 22 Nov. jl. wordt eene berekening opgegeven, wat het brood moet kosten bij drie verschillende prijzen der rogge; daarbij wordt een ieder, die oordeelt, dat deze berekening onnaauwkeurig is, verzocht, zulks wel aan de Redactie te willen mededeelen. Zonder de mindere naauwkeurigheid der vorige berekening aan te toonen, volgt hier eene betere berekening, wat het brood moet kosten naar den tegenwoordigen prijs der rogge.

In een oven van middelmatige grootte worden drie mudden rogge verbakken, de rogge kostte gepasseerde donderdag *f* 7.25 het Ned. mudde, dat is voor de drie mudden

rogge	*f* 21.75
Maalloon op den molen ieder mud f -„20 . .	„ 60
20 takkebosschen tot verwarming van den oven	„ 30
Op ieder mud moet de bakker verdienen een gulden dus op ieder baksel zuivere verdienste . .	„ 3.00
	„ 25.65

Wanneer men zware rogge koopt kunnen uit ieder mud negentien brooden gebakken worden, echter zullen wij één brood voor oninbare posten nemen en stellen, dat er achttien brooden van twaalf halve Ned. ponden uit het mudde gebakken worden en alzoo uit ieder baksel vier en vijftig brooden; om hiervoor de hierboven berekende f 25.65 in te beuren, moet ieder brood verkocht worden voor f -„47½.

Gesteld dat de bakker vier keeren in de week brood bakt dan verdient hij in de week twaalf gulden, bakt hij vijf keeren in de week, dat ook kan gebeuren, zoo hij zooveel debiet heeft, dan klimt deze verdienste tot vijftien gulden in de week, in de veronderstelling, dat het brood wordt geleverd van zuiver roggenmeel, zooals het van den molen komt, maar wanneer, zooals nu plaats heeft, het meel eerst door de builkist gaat, en het beste meel er wordt uitgezift en het overblijvende dan weder met eene menigte zemels, die zelfs uit andere plaatsen worden aangevoerd, wordt aangevuld, dan worden de *verdiensten* natuurlijk grooter, doch met deze meer dan billijke winst zijn de bakkers in Assen niet te vreden. Het brood van 12 halve Ned. ponden is gepasseerde donderdag door hen gesteld op vijf en vijftig cents, zoodat ieder brood zeven en een halve cent te duur is. De vier en vijftig brooden, naar dien prijs verkocht, brengen f 29 70 op, hiervan afgetrokken f 25.65, voor welken prijs zij het kunnen verkoopen, zoo blijft er op ieder baksel een winst over van f 4.05. Laten wij daarom hopen, dat de regering middelen moge beramen, dat niet de bakkers onderling den prijs van het brood bepalen.

Assen, 1 December 1856.

Een rustend bakker.

Wij zijn verzocht de volgende circulaire op te nemen:

DEVENTER, November 1856.

Het Bestuur van het XIIe Nederlandsch Landhuishoudkundig Congres, dat den 29sten en 30sten Junij en den 1sten, 2den en 3den Julij des volgenden jaars te Deventer zal gehouden worden, heeft de eer de aandacht van alle belangstellenden in het Vaderland te vestigen op deze voor den Nederlandschen Landbouw hoogst nuttige instelling.

De onderwerpen, die op de Congressen behandeld worden, betreffen:

1. *Akkerbouw* in den ruimsten zin, *Veeteelt* en *Zuivelbereiding*;
2. *Houtteelt* en *Tuinbouw*;
3. *Natuurkennis*, *Land-* en *Volkshuishoudkunde* en *Statistiek*.

Opdat het Congres aan het doel beantwoorde, is het vooral wenschelijk, dat het uit te schrijven Programma belangrijke punten van behandeling bevat, die geacht mogen worden op een Congres te huis te behooren, en dáár aan het oordeel van velen te kunnen worden getoetst. Daartoe behooren onderwerpen, die door wetenschap of ervaring, door opzettelijk verrigte proeven zijn gebleken op algemeene verspreiding en aanbeveling aanspraak te kunnen maken; vraagpunten, die een nader onderzoek schijnen te verdienen of tot nieuwe proefneming aanleiding te geven, omdat het bleek, dat zij nog niet voldoende zijn uitgemaakt; hindernissen en bezwaren, welke deze of gene onderneming of toepassing in den landbouw beletten of bemoeijelijken, enz. enz.

Het Bestuur neemt de vrijheid, alle Landbouwers, Landeigenaars, Volkshuishoudkundigen en Geleerden, wier kennis en ervaring anderen tot voorlichting kunnen strekken, met gepasten aandrang uit te noodigen tot medewerking, en wel in de eerste plaats tot het inzenden van voorstellen en vraagpunten, die op een Congres met vrucht kunnen behandeld worden. Het Bestuur verzoekt beleefdelijk dusdanige voorstellen en vraagpunten, elk daarvan op een afzonderlijk stuk papier geschreven, *franco* te mogen ontvangen voor den 15den Januarij aanstaande, opdat het Programma vroegtijdig gereed zij, wat meermalen bleek zeer wenschelijk te zijn.

Ter nadere ontwikkeling en toelichting van ingezonden voorstellen en vraagpunten is vooral hoogst wenschelijk de tegenwoordigheid op het Congres van hem, op wiens verzoek zij in het Programma zijn opgenomen. Dit bleek reeds op vele Congressen, en nog laatst op dat te Maastricht gehouden, zeer duidelijk. Mitsdien noodigt het Bestuur al de zoodanigen dringend uit, het XIIe Congres te komen bijwonen.

Het Bestuur is gaarne bereid te zorgen voor behoorlijke huisvesting van hen, die het Congres met hunne tegenwoordigheid denken op te luisteren, en noodigt allen, die zijne hulp daarin verlangen uit, hunne wenschen dienaangaande uiterlijk voor 1o. Mei *portvrij* te willen kenbaar maken.

Ook zal het Bestuur gaarne, eveneens voor den 1sten Mei, berigt ontvangen van de zoodanigen, die aan den algemeenen maaltijd wenschen deel te nemen.

Het Bestuur van het XIIe Nederlandsche
Landhuishoudkundig Congres,
Mr. H. W, JORDENS, Vice-voorzitter.
Dr. L. MULDER, Secretaris.

Ons wordt ter opneming gezonden het volgend adres, hetwelk te Stadskanaal en omstreken circuleert.

***Aan
de Tweede Kamer der Staten-Generaal.***

Mijne Heeren!

Geven te kennen de ondergeteekenden, verveeners om en bij Stadskanaal, provincien Groningen en Drenthe:

dat zij, reeds zoolang gevleid met afschaffing of verbetering van de wet, houdende accijns op den turf, zich deerlijk teleurgesteld zien door de voordragt der wet, houdende eenige uitbreiding van den vrijdom van den accijns op den turf;

dat door de aanneming dier wet de formaliteiten nog vermeerderd en verzwaard worden;

dat de veenman afhankelijk zal zijn van de goede trouw van den schipper, die den vrijdom op eens anders naam zal doen afschrijven:

dat ook de steenkool, een vreemde brandstof, meer vrijdom zal genieten dan de inlandsche turf, is ook eene schreeuwende onregtvaardigheid;

dat, zoo de Minister van Financien de turfbelasting nog niet kan missen op de begrooting, Zijne Excell. dan geene uitbreiding geve van vrijdom tot schade van den veenman;

dat, zoo Z. Exc. ons wil te gemoet komen in de spoliatie, aan welke wij reeds zoolang zijn blootgesteld geweest, Z. E. dan eene wet voordrage, waarbij als hoofdbeginsel worde aangenomen de veraccijnsing bij den inslag, voor welker toepassing nog geen enkel bezwaar is bijgebragt;

dat dan de veenen vrij zullen zijn in hunne ontwikkeling en de veenman aan geene exatoire bepalingen meer zal zijn onderworpen, en niet uitsluitend met eene belasting zal bezwaard blijven, ten voordeele van alle andere burgers in de Maatschappij, eene belasting, reeds zoo dikwijls bewezen te zijn de onregtvaardigste en drukkendste die er ooit bestaan heeft;

dat allen, de geheele Tweede Kamer, ja zelfs de Regering, die deze belasting noemt eene belasting op het brood der nijverheid, doordrongen zijn van de noodzakelijkheid der afschaffing, en Requestranten daarom smeeken:

dat het U, Mijne Heeren! moge behagen, de aanhangige wet af te stemmen en aan te dringen op afschaffing of op veraccijnsing bij den inslag.

Stadskanaal, December 1856.

CORRESPONDENTIE.

X *te Coevorden vraagt, of het den Rijks-ambtenaren vrij staat, het door hun benaderde slagtvee bij gedeelten uit te venten, tot schade der slagers?*

ADVERTENTIEN.

Ondertrouwd:

B. SCHUURING, van Meppel,
Weduwnaar van JANTIEN STRIK
en
A. HEMMES.

Assen, 30 November 1856.

Voorspoedig bevallen van een' Zoon, MARIA HIJMANS, echtgenoot van

Dr. D. COHEN.

Assen, 29 November 1856.

Bevallen van eenen Zoon vrouwe DIGNA CORNELIA HOFSTEDE, Echtgenoote van den Notaris

Mr. S. J. OOSTING.

Emmen den 29 Nov. 1856.
Eenige kennisgeving.

Garshuizen, 29 Nov. Bevallen van een' Zoon M. HAITSEMA de JONGE, echtgenoote van

J. M. DOORENBOS,
predikant.

Heden morgen overleed onverwacht, na een langdurig lijden, mijne beminde Echtgenoote ADRIANA VAN ROIJEN, in den ouderdom van ruim acht en vijftig jaren, en na eene gelukkige echtvereeniging van 21 jaren. Diep bedroefd staar ik haar met mijne kinderen en hare eenige zuster na. Hoe zwaar ons dit verlies valt te dragen, zal ieder kunnen beseffen, die de dierbare overledene gekend heeft.

Leek den 28 Nov. 1856.

A. S. LEURINGH.

Den 22 November 1856, is te Haulerwijk overleden, de eerzame JAN LIBBES DIJKSTRA, in leven veenbaas aldaar, in den ouderdom van ruim 84 jaren.

Appelscha den 22 Nov. 1856.

Wedu. G. J. STOKER,
mede namens mijn' broeder en zuster.

Heden morgen overleed, na eene ongesteldheid van weinige uren, mijne dierbare Gade ROELOFJE HENDRIKS KOES, in den gezegenden ouderdom van bijna 81 jaren en na eene genoegelijke echtvereeniging van ruim 52 jaren.

Haar' Christelijke wandel, gepaard met een edel hart, mede geopend voor noodlijdenden, doet mij, mijne kinderen, behuwd- en kleinkinderen dankbaar op het verledene terugzien.

De hoop op wederzien in zaliger gewesten is alleen in staat mijne smart te leenigen.

Oldenhave den 30 November 1856.

H. P. COELINGH.

Strekkende deze mede voor algemeene kennisgeving.

Het **HOOFDBESTUUR** van 't Genootschap ter bevordering van den Landbouw in Drenthe brengt bij deze, naar aanleiding van een' brief van den COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie Drenthe van 13 October 1856 no. 3563, — ter kennis van de belanghebbenden, dat Z. Exc. de Minister van Binnenlandsche Zaken, bij missive van 10 October jl. no. 159, 6de afd., de aandacht der grondbezitters heeft gevestigd op den heer J. D. EVERS, burgerlijk Ingenieur te Delft, als een geschikt persoon, aan wien men de leiding van het **DROOGLEGGEN VAN GRONDEN** door middel van bedekte afwateringen (draineren) kan toevertrouwen, en zulks vermits men zich ook hier te lande daarop meer en meer begint toe te leggen, en daarbij veelal te vergeefs naar zoodanig persoon wordt omgezien, en de heer EVERS zich in den afgeloopen zomer had bezig gehouden met het droogleggen van landerijen in den Wilhelmina-polder op Zuid-Beveland, en zich, volgens het getuigenis van den heer J. G. J. VAN DEN BOSCH, directeur van dien Polder, met ijver en bekwaamheid van deze zijne taak had gekweten, en in alles, wat tot het droogleggen behoort, zoodanige ervaring had verkregen, dat hij voor dergelijke werkzaamheden gerustelijk kon worden aanbevolen.

Het Hoofdbestuur voornoemd, de aandacht der grondbezitters hierop vestigende, meent tot het genoemde doel dien Heer te kunnen aanbevelen.

Assen den 6 November 1856.

VAN ECHTEN VAN HOLTHE,
Voorzitter.
Van wege hetzelve:
L. OLDENHUIS GRATAMA,
Secretaris.

De Verteller enz.

Dat er bij de geestelijken in Belgie eenige neiging tot kalmte merkbaar is, kan, helaas! niet worden getuigd; gij gaat voort met hare handelingen van onverdraagzaamheid. Het volgende is er een nieuw bewijs van. Voor een paar dagen verkeerde de heer Klein, Luxemburger van afkomst en chef-de-bureau bij de administratie van den staatsspoorweg, in een' hopeloozen toestand. Een priester werd ontboden, doch de lijder stierf zonder te hebben kunnen spreken. De geestelijke zeide echter de gebeden voor den stervende op en stak zonder aarzelen een vijffrancstuk bij zich, dat volgens gebruik bij den schoorsteen was nedergelegd. Hoe verbaasd waren nu later de vrienden des overledenen, die geene bloedverwanten had nagelaten, toen de geestelijkheid haren bijstand bij de begrafenis weigerde, onder voorwendsel, dat Klein was gestorven, zonder te hebben gebiecht. Te vergeefs werd aangevoerd, dat hem hiertoe de tijd niet was gelaten, en dat in zoodanige omstandigheden de overledene altoos werd geacht in een' staat van heiligheid gestorven te zijn. Niets geschiedde, en jl. donderdag is het lijk van dien braven ambtenaar zonder priesterlijken bijstand in ongewijde aarde begraven geworden. Verscheiden der talrijke vrienden, die het stoffelijk overschot naar de laatste rustplaats hadden vergezeld, verzekerden, dat de weigering der geestelijkheid gelegen was in de omstandigheid, dat Klein lid is geweest van het bestuur eener bewaarschool, die door den pastoor van het kerspel met leede oogen wordt gezien. Die pastoor heeft echter de vijffrancs niet teruggegeven.

—

De heer Jobard schrijft het volgende in een brusselsch blad, onder den titel: „Zijnen baard scheeren met een houten mes."

„Een hond werd met kalkwater bespat in het gazfabriek van Brussel, en verloor zijn haar in weinige oogenblikken; dit ziende, droegen wij eene flesch van dat water meê, en het werd klaar zoohaast het stilstond. Wij streken drie keeren van dit water aan ons been, en wachtten de werking af. Na een minuut was het haar verslenst, en zonder moeite kon men het uittrekken, na twee minuten werd het door een papiermes afgeschoren, en de huid was rood geworden; na drie minuten kon ik er het haar en de huid met eene servet afwrijven. Dat begrepen zijnde scheerden wij onzen baard met een houten mes; doch geen enkele onzer vrienden durfde dit wagen.

„Wij dachten en denken nog, dat zeep met dat water gemaakt, den baard spoediger zou zacht maken en de scheering veel zou vergemakkelijken; doch wij bepalen ons bij de afkondiging dezer opmerkingen, er bijvoegende, dat die doenwijze met nut op de haar-schaar der huiden en vellen zou kunnen toegepast worden. Er zijn niet minder dan 20 jaar noodig geweest om dit gedacht ergens te doen kiemen, en wij zien met genoegen dat den heer Bostger, leeraar van scheikunde te Frankfort, en Lindner hetzelve in 't licht hebben gesteld.

„Ziedaar nuttige chemisten, die wij verkiezen boven de zoekers naar stof om glas te ontbinden en diamantsteenen te branden."

—

Dezelfde geleerde kondigt ook het volgende af over g e l ij m d e s c h o e n e n:

„Om op eenvoudigheid uit te komen, gaat men altijd langs ingewikkelde omwegen op zoek; — dit getuigt het schoeisel der menschen, dat nog geenen stap vooruit is gegaan. Sedert vele eeuwen n a a i d e men de zool zotweg aan het bovenleder, tot dat hedendaagsche uitvinders het in den kop kregen, ze er aan te n a g e l e n, te p i n n e n en te v ij z e n. Maar geen mensch dat er op, om ze er aan te l ij m e n, en nogthans dit gedacht was het eenvoudigste, en had het eerste moeten invallen; maar de waarheid gaat kreupel, en wij zijn gelukkig te kunnen melden, dat zij te Brussel eindelijk aangekomen is in gezelschap van den heer Lemaistre.

„Bah! dat zal in het water losgaan, hoor ik al roepen door degenen, die genen anderen lijm kennen dan vlaamschen lijm, mondlijm of ouweltjes! Maar zoohaast de zee-lijm uitgevonden was, moest men

G. H. DERKSEN, heeft de eer zijne geëerde stadgenooten te berigten, dat met het aanstaande ***St. Nicolaas feest***, bij hem wederom **heerlijke LETTERS** en **best SUIKERGOED** zijn te bekomen. Ook zullen er op **kijkavond** alle **VERVERSCHINGEN** en **IJS à la vanille** bij hem te verkrijgen zijn. Beveelt zich vriendelijk in ieders gunst.

De **vrouw** van G. A. SCHMIDT, aan den Groninger Straatweg, in het huis waar vroeger DERKSEN gewoond heeft, is met ***St. NIKOLAAS*** ruim voorzien van alles wat op dien tijd vereischt wordt.

VAN HEERDE,

Kruisstraat te Assen,

berigt aan zijne geëerde begunstigers, **dat hij heeft ontvangen NIEUWE ARTIKELEN,** zeer geschikt tot ***St. NIKOLAAS GESCHENKEN*** voor **kinderen**, waarmede hij zich ten vriendelijkste aanbeveelt.

BAL!

Op ***Zaturdag den 6 December 1856***, 's avonds te 7 uur, in de *NIEUWE ZAAL* van R. KUIPERS te Assen.

CONCERTZAAL TE ASSEN,

WOENSDAG den 3 December 1856, **GRANDES SOIRÉES PARISIENNES of *OOSTERSCHE TOOVERKUNST***, door Professor JACQUES RUDOLPH KINSBERGEN **et** Madame, geassocieerd met LOUIS FIGER, op hunne doorreis te geven. Wij beloven ons dezelfde onderscheiding en hetzelfde bezoek, die ons zoo ruimschoots zijn ten deel gevallen te 's Gravenhage, Leijden, Haarlem, Arnhem, Delft, Leeuwarden, Utrecht, Rotterdam en Amsterdam, terwijl onze SOIRÉES overal den meesten bijval hebben verworven en de nieuwsbladen er melding van hebben gemaakt.

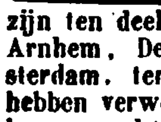

WORDT GEVRAAGD, *tegen best loon:* Een ***BAKKERSKNECHT***, zijn werk grondig en hoofdzakelijk het bakken van DRENTSCHE BOERENSTOET verstaande, om met Mei aanstaande in dienst te treden als *MEESTERKNECHT.* Gadingmakenden vervoegen zich in Persoon of met franco Brieven bij E. VAN DER HORST, Mr. Bakker te Sleen of bij den ondergeteekende.

't Haantje bij Odoorn, J. M. NIJSTAD.
1 Dec. 1856.

Bij WILLINGE GRATAMA te Assen komt deze week van de pers:

DRENTSCHE

SCHRIJF-ALMANAK

voor het jaar 1857.

In linnen *f* „—60. In leder *f* „—75.

Deze Almanak is bijzonder geriefelijk voor allen, die aanteekeningen moeten houden; bovendien bevat dezelve eene naauwkeurige vermelding der jaarmarkten, middelen van vervoer etc.

Binnen weinige dagen zal mede het licht zien:

DE LANDBOUW-ALMANAK

voor de Provincie Drenthe, voor het jaar 1857,
uitgegeven van wege het Genootschap ter bevordering van den Landbouw in Drenthe.

Prijs *f* „—30.

Bij dezen Almanak zijn dit jaar eenige bladen wit papier ingebonden, om daarop aanteekeningen te maken, terwijl daarbij tevens een potlood wordt verstrekt.

Met succes wordt gedebiteerd en is alom verkrijgbaar:

J. S. MAGNIN,

LOSSE BLADEN UIT DRENTHE'S GESCHIEDENIS.

Prijs bij inteekening *f* 1—25.
Buiten inteekening „ 1—50.

De gebroeders VAN CLEEF te *'s Gravenhage*, geven uit en hebben aan hunne Correspondenten verzonden:

J. VAN LOGHEM,

Theorie der harmonisch evenredige getallen, harmonische snijding der lijnen en der Transversalen. — Handboek ten gebruike van Gijmnasien, Instituten en tot zelfonderrigt. 8o met **295 Houtsneêfiguren** . . . . **f 2.50.**

TE HUUR

PRIMO MEI 1857,

Eene KEUTERIJ, gelegen in het Veeningerland, nabij Assen. Te bevragen onder letters **V. d. W.**, aan het Bureau dezer Courant. Brieven franco.

Eerlang, tijd en plaats nader te bepalen, zullen publiek worden verkocht, onderscheidene perceelen **VAST GOED**; als **BOERENBEHUIZINGEN**, beste **BOUW- HOOI-** en **WEIDELANDEN. VELD, VEEN** en **WAARDEEL enz.**, gelegen in de gemeenten Vries, Norg, Peize, Eelde en Roden, toebehoorende aan de erven L. BAVINGH te Zuidvelde.

Vries, 1 December 1856.

Namens deze erven,
A. HOMAN.

De Notaris Mr. W. O. SERVATIUS te Dwingelo zal ten verzoeke en ten huize van TIEME LUKAS EPPENGA te Oldenhave, gemeente Ruinen, op VRIJDAG den 5 December e. k., des morgens om 11 uren te beginnen, publiek verkoopen:

Ongeveer **50 meest alle buitengewoon zware EIKENBOOMEN** en eenige **zware BEUKEN, IEPEN en ESSCHEN**, zeer geschikt voor den scheepsbouw en ander timmerwerk, benevens een perceel **SCHELHOUT**, alles op **stam staande** op het Laar te Oldenhave voormeld.

Aanwijzing is te bekomen bij den eigenaar TIEME LUKAS EPPENGA voornoemd.

De Notaris Mr. W. O. SERVATIUS te Dwingelo, zal ten verzoeke van den Heer L. HUBENET, rijksveearts aldaar, op ZATURDAG den 6 December 1856, des morgens om 11 uren, ten huize van JAN BARELDS, kastelein te Dwingelo, publiek bij palmslag aan de genoegbiedenden verkoopen:

Eene voor **vier jaren nieuw gebouwde BEHUIZING** en annexe **SCHUUR** met bijgelegen **TUIN en AKKER BOUWLAND**, alles staande en gelegen in de kom der gemeente Dwingelo.

De Notaris Mr. S. J. OOSTING te Emmen, zal ten verzoeke van de VOLMAGTEN der Markgenooten van Noord- en Zuidbarge, op VRIJDAG den vijfden December e.k., des morgens te 10 ure, ten huize van G. HOVENKAMP te Emmen, ***publiek verkoopen:***

Ongeveer **twintig bunders VEEN en ONDERGROND**, gelegen op de Hondsrug te Vastenow onder Emmen, in de onmiddelijke nabijheid van het aldaar te graven Oranje-Kanaal; benevens **eenige perceelen VELDGROND** bij den Molen, tusschen Emmen en Noordbarge.

Emmen den 27 November 1856.

Mr. S. J. OOSTING,
Notaris.

De gebroeders BAVINGH te Zuidvelde, zijn voornemens op Zaturdag den 6e December 1856, des morgens om tien uren te beginnen, ten hunnen huize publiek te verkoopen:

20 **KOEIJEN**, waaronder **vaalmelkte, vroegkalfde, melkkoeijen** en eenig **jongvee**; benevens 125 **JONGE SCHAPEN** en **SCHAAPREEPEN.**

Norg den 24 November 1856.

Mr. N. W. SCHRöEDER HOFSTEDE.

HOUTVERKOOPING

te Hooger-Smilde, op de plaatsen *WOLVENBERG* en *BATINGE*, van ruim **100 stammen EIKENBOOMEN**, benevens **KLOMPHOUT** en **WEEKHOUT**, geschikt voor SCHEEPSBOUWERS, HUISTIMMERLIEDEN en KLOMPENMAKERS

Dewelke zal worden gehouden bij het HOUT op VRIJDAG den 12 December 1856, des voordemiddags te 10 uur te beginnen,

Notaris: H. H. VAN LIER.

GROOTE HOUTVERKOOPING

te RODEN, op de plaats Zuidenveld, van de erven den Heer JANNES WINSINGH, van **3 à 400 stammen extra zware EIKENBOOMEN, ook ESSCHEN en WILGEN.**

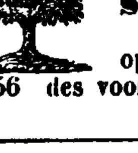

Dewelke zal gehouden worden, op Zaturdag den 6den December 1856 des voordemiddags te 10 uur.

Notaris H. H. VAN LIER.

GROOTE HOUTVERKOOPING

in de Zulte, onder RODEN, op de plaats

van de erven JAN AUKEMA, van ruim **400 stammen EIKENBOOMEN**, waaronder veel **zwaar hout**, geschikt voor aannemers, scheepsbouwers en huistimmerlieden.

Dewelke zal worden gehouden bij het hout, op MAANDAG den 15 December 1856 en zoo noodig op den volgenden dag, des voormiddags tien uur te beginnen.

Notaris H. H. VAN LIER.

Voorloopig berigt.

Ten verzoeke van G. K. HOFSTEENGE te Zulte, onder Roden, zal eerlang op nader te bepalen tijd en plaats publiek ten verkoop worden aangeboden:

Eene **BOERENBEHUIZINGE**, staande te Zulte, gemeente Roden, waarin vroeger eene **blaauwverwerij** werd uitgeoefend en alsnog daarvoor zeer geschikt is; bevattende **drie kamers**, met bijgelegen **HOFGROND** en **BOUWLAND** en eenige perceelen **HOOILAND**, in sommige waarvan **veenstoffen** voorhanden zijn geschikt om te baggeren.

Notaris H. H. VAN LIER.

Op DONDERDAG den 4 December aanstaande, des avonds te 7 uur, zal in het CONCERTHUIS te Assen, publiek bij PALMSLAG worden verkocht:

Eene ***BEHUIZINGE***, waarin vier ***WONINGEN***, met daarnevens liggenden ***TUIN***, staande en gelegen aan de Rolderstraatweg, en een perceel ***BOSCHGROND***, geschikt tot BOUWLAND, gelegen op Steendijk; alles ten verzoeke en toebehoorende aan JACOB LAMBERS en Kinderen.

Assen den 2 December 1856

A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN,
Notaris.

Mr. H. GUICHART ABRESCH, Notaris te Zuidhorn, zal, op DONDERDAG den 11den December e.k., des avonds te 5 uur, ten huize van de Weduwe JUURSEMA te Leek, publiek Verkoopen:

Eene ***BEHUIZING***, met ***TUIN*** en ***LAND***, te zamen groot 7 Bunders, 62 Roeden en 20 El, *bij Perceelen, in voege is afgebakend*, alles staande en gelegen onder Ter Heil, gemeente Roden, toebehoorende aan den heer E. B. BINDERVOET en Mede-Eigenaren.

H. GUICHART ABRESCH, Nots.

Vrouw KROESE, te Zutphen, heeft 15 jaren zoo aan het rheumatiek geleden, dat zij als een kind moest geholpen worden. Een **GOLDBERGERSCHE KETTING** heeft haar volkomen genezen.

De Heer J. J. NOTH, te Haarlem, heeft lang aan eene smartelijke rheumatische borst- en maagkwaal geleden, die zich later naar handen en voeten verplaatste en eene verlamming ten gevolge had. Baden en geneesmiddelen hielpen niets; een **GOLDBERGER'S KETTING** heeft hem radicaal hersteld.

JANSJE WESTER, te Beerta in Groningen, is door zulk eene **ketting** van chronische rheumatische hoofdpijnen genezen.

Alle rheumatische ziekten, verlammingen, gewrichtspijn, hoofdpijn, oorpijn, kiespijn, maagkramp, krampkolijk, kramp in de borst en in de kuiten, knubbeljicht, verstijving in de leden, lendenpijn, aangezigtspijn, zenuwziekten, worden zeker en spoedig door **GOLDBERGER'S KETTINGEN** genezen.

Zij kosten *f* 1.80 — 2.70 — 3.60 — 5.40.

Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Assen, H. P. A. VAN GORCUM.
Gordijk, S. G. ZWART.
Meppel, A. JEULEN.
Hoogeveen, JAN VAN DER WOLDE Jr.
Delfzijl, F. H. WIJNTJES.

en in de bekende Depôts in de andere steden.

BURGERLIJKE STAND.

Hoogeveen, 23—30 Nov. Ondertr. A. Pieters met B. de Jonge. — Geh. J. H. Brookman met A. Bosman; Hn. Kip met M. ten Kate. — Bev. H. Profijt geb. Swiers, van d.; H. Soer geb. Wanningen, van z.; G. Kikkert, van d.; A. Kamman geb. Boer, van z. — Overl. G. Zomer, echtgenoot van H. Neutel, ruim 24 j.; H. K. Gort, weduwe van H. H. Stoter, ruim 69 j.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 2 December.

Tarwe, Jarige	70	N.pd.	*f* 00.00	Boekweit, zand 60	N.pd.	*f*	5.85
„ N. Oml.	68	„	„ 9.00	„ „ 62	„	„	6.35
dito.	70	„	„ 10.00	„ zwarte 60	„	„	5.65
„ „ Old.	66	„	„ 7.50	„ veen 62	„	„	6.05
„ „ „	70	„	„ 9.50	Paardeboonen. .	*f*	5.00 à	6.50
Rogge, N. Inl.	60	„	„ 5.05	Groene Erwten.	„	00.00 à	00.00
„ „ „	64	„	„ 5.45	Graauwe „	„	00.00 à	00.00
„ „ „	66	„	„ 7.15	Koolzaad . . .	*f*	12.00 à	15.50
Haver, N. dikke	40	„	„ 3.20	Gort, grove .	„	10.25 à	10.50
„ „	42	„	„ 3.40	Gort, parel ,	„	14.25 à	15.00
„ Voer	36	„	„ 2.65	Olie, raap p. vat	„	51.50 à	00.00
„ „	40	„	„ 3.05	Raapkoeken		à	—.—
„ Zwarte	36	„	„ 2.70	Lijnkoeken		—.— à	—.—
„ „	38	„	„ 2.90	Boter 1ste soort		*f*	40.00
Garst, N. wint.	54	„	„ 5.10	Boter 2de „	*f*	38.00 à	00.00
„ „ „	56	„	„ 5.60				
„ „ zomer	56	„	„ 5.05				
„ „ knob.	60	„	„ 5.80				

Door de invallende vorst ging er in den handel heden bijna niets om, zoodat de prijzen nominaal zijn gebleven.

ZWOLLE, 28 Nov. Tarwe *f* 12,00 a *f* 11,50 - Rogge *f* 8,50 a *f* 7,50. — Boekweit *f* 8,20 a *f* 6,75. — Aardappelen f 2,10 a *f* 1,40. — Boter per $^1/_8$ ton *f* 23,00 a *f* 22,50; per ℔ *f* 1.10 a *f* 0,97^5.

OLDEMARKT, 29 Nov. Boter $^1/_4$ v. *f* 45.00 a 00.00.

HEERENVEEN, 29 Nov. Rogge *f* 7.30 Boter p. $^1/_4$ v. *f* 45.50.

NOORDWOLDE, 27 Nov. Rogge f 6.90 a f 7.80. — Boekweit f 7.50. — Boter per N. ℔ *f* 0.90 a *f* 1.00.

STEENWIJK, 1 Dec. Rogge *f* 6.75 a *f* 7.70. — Boekweit f 7,00 a *f* 7,90. — Boter per $^1/_8$ ton *f* 00.00 a *f* 00,00.

OOSTERWOLDE, 1 Dec. Rogge f 7.00 tot f 6.60; aanvoer 66$^1/_2$ mud. Zandboekweit f 7.10 tot f 6.80; aanvoer 119 mud. Veenboekweit f 6.10 tot f 5.70; aanvoer 48 mud.

AMSTERDAM, 1 Dec. Zwolsche BOTER f 47 a 50. — Kamper-Eilands HOOI f 20 a 22. — TARWE bij kleinigheden als voren; 130 ℔ nieuwe witb. Poolsche f 435; 128 ℔ oude witb. dito f 490, 129 ℔ bonte dito f 455; 127, 128 ℔ dito f 450; 126 ℔ dito f 420; 130, 131 ℔ dito f 485, 480; 128 ℔ dito f 473; 129 ℔ dito f 470; 130 ℔ oude Rostocker f 498; 127 ℔ Lubecker f 440; 127 ℔ oude en nieuwe Rijn f 375; 156/2 nieuwe Bovenl. Ris f 380; 114 ℔ nieuwe Friesche f 280 aan de Zaan; 126, 127 ℔ bonte Brunsw. f 355, 365; 128 ℔ nieuwe Geldersche f 388, f 390. — ROGGE. Inlandsche bij partij, andere soorten bij gerijven prijshoudend; 119 ℔ fijne Zweedsche f 240; 118 ℔ Amerik. f 240, 121 ℔ Donau f 240; 116, 118 ℔ Petersb. f 219, 225; 119 ℔ jarige dito f 230; 123 ℔ nieuwe Noord-Hollandsche f 255; 118 ℔ jarige Inlandsche f 225. — GARST en HAVER zonder handel. — BOEKWEIT f 4 a 5 hoeger; 117 ℔ Gordijker f 248. — KOOLZAAD. Noord-Hollandsch £ 76; op 9 v. Olie in April £ 86; Sept. £ 77$^1/_2$. — LIJNZAAD flaauw; 108/9 ℔ Riga f 305. — RAAPOLIE begin markt willig, blijft flaauw; op 6w. f 55$^1/_4$, Vliegend f 54; 1o. Dec. f 53$^1/_2$, 54, 52$^3/_4$; Mei f 48, $^1/_2$. — LIJNOLIE als genoteerd gedaan; op 6w. f 43$^1/_4$; Vliegend f 42, $^1/_2$; 1o. Dec. f 41, 42, 41$^1/_4$; April f 38$^1/_4$. — HENNEPOLIE op 6w. f 50$^1/_4$; Vliegend f 49. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 95 a 100. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 9 a f 14.

SCHIEDAM, 29 Nov. MOUTWIJN tot f 24 voor dadelijke levering met vrij wat handel. — JENEVER 100 pct. Amst. proef f 29 a 29$^1/_2$ per vat contant.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 1 December 1856.

			GEBLEVEN.				GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	2$^1/_2$	pct.	63$^1/_{16}$	*Polen.* Oblig.	4	pct	76$^1/_4$
„ „	3	„	75	*Spanje.* Oblig.	1$^1/_4$	„	23$^3/_{16}$
„ „	4	„	94$^1/_4$	Obligatiën	3	„	41$^1/_8$
Amort. Synd.	3$^1/_2$	„	89$^7/_8$	Binnenl.	3	„	37$^1/_{16}$
Handelm.	4$^1/_2$	„		Amortisable			6
O.I. Leening	4	„	93$^5/_8$	Bewijz. Coup			5$^7/_{16}$
Aand. Holl. Spoorw.		„		*Oostenrijk*,			
Aand. Rijn Sp.	4$^1/_2$	„	100	Oblig. Goll	5	„	
Haarl. Meer	5	„		„ „	4	„	62$^3/_4$
Rusl. Obl. Hope	5	„	102$^3/_4$	„ Metal.	5	„	74$^1/_2$
Dito 1828/29	5	„	101$^3/_4$	„ „ N.	5	„	83
Dito 1831/33	5	„	92$^1/_4$	„ „	2$^1/_2$	„	38$^3/_8$
Cert. 1840	4	„	83$^5/_8$	*Belgie*, Cert.	2$^1/_2$	„	
Cert. Stieglitz	4	„	82$^5/_8$	Rothschild	2$^1/_2$	„	51$^1/_8$
Ins. in Assign.	6	„		*Portug.*, Oblig.	3	„	44$^{13}/_{16}$
Cert. van dito	6	„	62$^5/_8$	„	4		
				Amerika Bank-Act.			1$^3/_{16}$

---

begrijpen, dat, indien het onmogelijk was twee planken, met dien onsmeltbaren lijm aaneen gehecht, los te krijgen, men ook twee stukken leer aaneen kan lijmen. Zoo gezegd, zoo gedaan; de heer Lemaistre is er in geslaagd, en wij wenschen hem daarover geluk; maar nog meer wenschen wij de zamenleving geluk, die hij aldus van hare laatste blootvoeters komt ontslagen.

»De drukpers moest te zijner eere een plegtig D o m i n e s a l v u m f a c t o t u m! zingen, want iedereen zal in 't vervolg schoenen bij der hand hebben, en met vaste, onwankelbare schreden naar den voor uitgang kunnen stappen, waarvan de ontschoeide volkeren het meest verwijderd zijn. Dit kunnen de fellahs van Egijpte en de slaven van Braziliё getuigen, die geene schoenen dragen mogen — want schoenen zijn het zinnebeeld van vrijheid en onafhankelijkheid, en zouden hun het gemakkelijk middel geven den voet op te heffen, en de schoppen weder te geven, die men hun geeft om hen te doen regtgaan."

A l l e r l e i.

Twee jagers op een Zondags-consent bevonden zich in 't veld. De een had het document bij zich, de andere niet. Deze nadert een opziener der jagt. »Ik vlugt," fluisterde hij, die het convert bij zich droeg toe, »en gij blijft staan." 't Geschiedde, en de opziener snelde den gallopeerenden jager na, terwijl de andere heel bedaard nog een haasje schoot en daarmede in vrede naar moeder trok, voor een' »smakelijken pot."

Bij den welEdelen heer dr. P. J. Huisinga, te Wildervank, is een brandbrief ontvangen, waarvan bereids proces-verbaal is opgemaakt. Deze brief is letterlijk van den volgenden inhoud:

Aan den Heer Huizinga Doctor te Wildervank Provincie Groningen.

[illegible] Veenhuizen den 11 Nov. 1856.

WelEdel [illegible]

Wij ondergeteekende [illegible]

[illegible] en verzoeke U om ons de som van 200 Gulde te zende want wij zitte hier in groote nood want de hongersnood dringt er ons toe om UEd dit verzoek te doen en indien UEd in de tijd vau 8 dage niet aan ons verzoek zult voldoen dan zulle wij genoodzaakt zijn om hier van daan te desertere en naar Groninge te kome en dan zulle wij bij U de boel in de brand steke want het kan ons niet scheele hoe het met ons gaat want wij zitte nog liever in de gevangenis als hier dus wij hoope dat UEdele aan ons verzoek zult voldoen, want anders zulle wij niet alleen brand stigte maar dan is het ons onverschillig al beneme wij ook iemands leven en spaare en ontzien niets want wij zijn verhard dus hoope wij dat U aan ons verzoek zult voldoen en ons spoedig antwoord en UEd hoeft niet te denke dat het een drijgement is neen maar wij zullen het ook doen ons adres is op het 2de gestigt te Veenhuizen in zaal 12 bij Majoor van Woerde.

Alberdina Pekelder. No. 2217.
Grietje Melis No. 1117.
T. Huisson No. 4698.

De Maarschalk Canrobert is het voorwerp geweest van eene bijzondere onderscheiding van de zijde der Engelschen. Hij heeft namelijk zijn diploma ontvangen als lid van de Engelsche korporatie van kruideniers. Zoo als men weet, geeft dit diploma regt, op het burgerschap van Londen, en op grond daarvan heeft de hertog van Wellington het diploma van spekslager en prins Albert dat van kleermaker aangenomen.

Een boer kwam in eene stad, en ging een huis voorbij, waar aan het venster een papegaai in eene kooi zat. Daar hij nog nimmer zulk een' vogel gezien had, staarde hij dezelve gapende aan. — Spitsboef! Spitsboef! riep de papegaai. De boer schrikte, nam beleefd zijn' hoed af, en riep: Vergeving, Uwe genade! ik dacht dat UWelEdele een vogel waart.

Raadsels en Charades.

XXXVI. Ik trek als schrik van het menschdom de landen door, en waar ik mijn zetel vest, leg ik menigeen ter neer, en mogt men in den oorlog honderden aan dooden tellen, ik tel er dagelijks meer.

XXXVII. De naam eener stad in Nederland bestaat uit twaalf letters. 12, 2, 4, 10 is een ligchaamsdeel; 7, 2, 8, 3 is een mannen, naam; en 1, 5, 3 is eene vrouw.

O P L O S S I N G E N.

No. XXII *Jasmijn.* No. XXIII *Inktvlek.* No. XXIV *Reusel.* No. XXV *Pink, ink knip.* No. XXVI *Turfkool.* No. XXVII *Egmond Egmond.* XXVIII *de Stroom.* No. XXIV *de Zandlooper*, No. XXX *Heerlijkheid.* No. XXXI *'t Decimaal punt.* No. XXXII *Levertraan.* No. XXXIII *Rijkdom.* No. XXXIV *Ruimnaald.* No. XXXV *Katuil.*

Die van 1 Oct. tot 1 April e.k. de meeste goede oplossingen inzendt, ontvangt eene premie van f 12.—, gelijk ook hij, die in dat tijdvak aan de Redactie de meeste charades doet toekomen, die opgenomen worden. N.B. *De inzendingen moeten* franco *geschieden.*

Gedrukt bij **GRATAMA** te Assen.

ASSEN, 4 December 1856.

De Redactie der Provinciale Drentsche en Asser Courant aan hare Lezers.

Gisteren avond laat ontvingen wij de volgende Telegrafische depêche:

's Hage, 3 Dec. Tot Burgemeester der gemeente Assen is benoemd de heer *van der Feltz*, Secretaris der gemeente Epe.

De heer *Dull* vraagt ook concessie voor eene vertakking van den spoorweg, waarvoor door hem voorloopige concessie is erlangd, welke vertakking zou loopen van Beetsterzwaag náar Assen. De heer *Dull* is achterlijk met de storting van zijn borgtogt.

De Minister van Binnenlandsche Zaken, in de Tweede Kamer gevraagd naar zijne plannen omtrent eene wet op het onderwijs, gaf onbepaalde en onduidelijke antwoorden; hij opende het vooruitzigt op een subsidie voor den Noorderspoorweg.

Gedrukt bij **GRATAMA** te Assen.